

Šis dokuments ir tikai informatīvs, un tam nav juridiska spēka. Eiropas Savienības iestādes neatbild par tā saturu. Attiecīgo tiesību aktu un to preambulu autentiskās versijas ir publicētas Eiropas Savienības “Oficiālajā Vēstnesī” un ir pieejamas datubāzē “Eur-Lex”. Šie oficiāli spēkā esošie dokumenti ir tieši pieejami, noklikšķinot uz šajā dokumentā iegultajām saitēm

► **B**

► **M1** KOMISIJAS ĪSTENOŠANAS REGULA (ES) 2018/1976

(2018. gada 14. decembra),

Īstenošanas regula (ES) 2018/1976, ar ko saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2018/1139 paredz sīki izstrādātus planieru ekspluatācijas noteikumus un planieru lidojuma apkalpes locekļu licencēšanas noteikumus ◀

(OV L 326, 20.12.2018., 64. lpp.)

Grozīta ar:

Oficiālais Vēstnesis

	Nr.	Lappuse	Datums
► M1 Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2020/358 (2020. gada 4. marts)	L 67	57	5.3.2020.

▼ B

▼ M1

KOMISIJAS ĪSTENOŠANAS REGULA (ES) 2018/1976

(2018. gada 14. decembra),

Īstenošanas regula (ES) 2018/1976, ar ko saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2018/1139 paredz sīki izstrādātus planieru ekspluatācijas noteikumus un planieru lidojuma apkalpes locekļu licencēšanas noteikumus

▼ B

1. pants

Priekšmets un darbības joma

▼ M1

1. Ar šo regulu paredz sīki izstrādātus noteikumus par lidojumiem ar planieriem un par planiera pilota apliecību un ar tām saistīto kvalifikācijas atzīmju, tiesību un sertifikātu izdošanu un uzturēšanu spēkā, ja šādi gaisa kuģi atbilst Regulas (ES) 2018/1139 2. panta 1. punkta b) apakšpunkta i) un ii) punktā izklāstītajiem nosacījumiem.

▼ B

2. pants

Definīcijas

▼ M1

Šajā regulā piemēro turpmāk norādītās definīcijas un, ja vien termini šajā pantā nav definēti citādi, Regulas (ES) Nr. 1178/2011 2. panta definīcijas:

▼ B

- 1) “planieris” ir par gaisu smagāks gaisa kuģis, kuru lidojumā notur gaisa aerodinamiskā reakcija uz tā nekustīgajām nesošajām virsmām un kura brīvais lidojums nav atkarīgs no dzinēja;
- 2) “dzinējs” ir ierīce, ko izmanto vai paredzēts izmantot motorplaniera piedziņai;
- 3) “motorplanieris” ir planieris ar vienu vai vairāk dzinējiem, kuram laikā, kad dzinēji nedarbojas, ir planiera īpašības;
- 4) “komercekspluatācija” ir planiera publiski pieejama ekspluatācija par maksu vai citādu nosakāmu atlīdzību vai, ja tā nav publiski pieejama, tad tāda, ko veic pēc ekspluatanta un klienta līguma, ja ekspluatants nav klienta kontrolē;
- 5) “sacensību lidojums” ir darbības gaisā ar planieri, ko veic nolūkā piedalīties planierisma sacensībās vai konkursos, ieskaitot gatavošanos tādām lidojumam un lidošanu uz planierisma sacensībām vai konkursiem un atgriešanos no tiem;
- 6) “parauglidojums” ir darbības gaisā ar planieri, ko veic nolūkā nodrošināt izrādi vai priekšnesumu publiski pieejamā reklamētā pasākumā, ieskaitot gatavošanos tādām lidojumam un lidošanu uz reklamēto pasākumu un atgriešanos no tā;

▼B

- 7) “ievadlidojums” ir par maksu vai citādu nosakāmu atlīdzību veikts neilgs lidojums, ko jaunu apmācāmo vai organizācijas locekļu piesaistes nolūkā veic vai nu mācību organizācija, kas minēta Komisijas Regula (ES) Nr. 1178/2011 ⁽¹⁾ 10.a pantā, vai organizācija, kas izveidota ar mērķi popularizēt aviācijas sportu vai izklaides aviāciju;
- 8) “akrobātisks lidojums” ir tīša manevrēšana, kurā ietilpst planiera stāvokļa pēkšņa maiņa, neparasts stāvoklis gaisā vai neparasta pāātrināšana, kas nav nepieciešami parastā lidojumā vai apmācībā tādu apliecību, diplomu vai kvalifikācijas atzīmju saņemšanai, kas neattiecas uz akrobātiskiem lidojumiem;
- 9) “galvenā darbības vieta” ir planiera ekspluatanta galvenais birojs vai juridiskā adrese, kurā tiek īstenotas šajā regulā minēto darbību galvenās finansiālās funkcijas un vadība;

▼MI

- 10) “līgums par nomāšanu bez apkalpes” ir uzņēmumu līgums, saskaņā ar kuru planieri ekspluatē nomnieka atbildībā;
- 11) “valsts parauga apliecība” ir pilota apliecība, ko dalībvalsts pirms šīs regulas III pielikuma (*Part-SFCL*) vai Regulas (ES) Nr. 1178/2011 I pielikuma (*Part-FCL*) piemērošanas sākuma dienas izdevusi saskaņā ar valsts tiesību aktiem;
- 12) “*Part-SFCL* apliecība” ir lidojuma apkalpes locekļa apliecība, kas atbilst šīs regulas III pielikuma (*Part-SFCL*) prasībām;
- 13) “konvertācijas ziņojums” ir ziņojums, uz kura pamata apliecību var konvertēt par *Part-SFCL* apliecību.

▼B

3. pants

Ekspluatācija

1. Planieru ekspluatanti planierus ekspluatē saskaņā ar II pielikumā noteiktajām prasībām.

Pirmo daļu nepiemēro projektēšanas vai ražošanas organizācijām, kuras atbilst Komisijas Regulas (ES) Nr. 748/2012 ⁽²⁾ attiecīgi 8. un 9. pantam un planieri ekspluatē atbilstīgi savām tiesībām planiera tipa ieviešanas vai modificēšanas nolūkos.

2. Saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1139 30. panta 1. punkta a) apakšpunktu planieru ekspluatanti nodarbojas ar komercekspluatāciju tikai pēc tam, kad deklarējuši kompetentajai iestādei savu darbības spēju un līdzekļus, kas ļauj pildīt ar planiera ekspluatāciju saistītos pienākumus.

⁽¹⁾ Komisijas 2011. gada 3. novembra Regula (ES) Nr. 1178/2011, ar ko nosaka tehniskās prasības un administratīvās procedūras attiecībā uz civilās aviācijas gaisa kuģa apkalpi atbilstīgi Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 216/2008 (OV L 311, 25.11.2011., 1. lpp.).

⁽²⁾ Komisijas 2012. gada 3. augusta Regula (ES) Nr. 748/2012, ar ko paredz īstenošanas noteikumus par sertifikāciju attiecībā uz gaisa kuģu un ar tiem saistīto ražojumu, daļu un ierīču lidojumderīgumu un atbilstību vides aizsardzības prasībām, kā arī projektēšanas un ražošanas organizāciju sertifikāciju (OV L 224, 21.8.2012., 1. lpp.).

▼ B

Pirmo daļu nepiemēro šādām darbībām ar planieriem:

- a) ekspluatācija ar dalītām izmaksām, ja planiera lidojumu tiešajās izmaksās un planiera glabāšanas, apdrošināšanas un apkopes ikgadējo izmaksu proporcionālā daļā dalās visas personas, ko planierī uzņem;
- b) sacensību lidojumi vai parauglidojumi, ja maksa vai citāda atlīdzība par tādiem lidojumiem nepārsniedz planiera lidojuma tiešo izmaksu segšanu un proporcionālu daļu no planiera glabāšanas, apdrošināšanas un apkopes ikgadējām izmaksām un izcīnītu balvu vērtība nepārsniedz kompetentās iestādes noteikto;
- c) ievadlidojumi, lidojumi izpletņlēcēju izlaišanai, planieru vilkšana vai akrobātika, ko veic vai nu apmācības organizācija, kuras galvenā darbības vieta ir kādā dalībvalstī un kura ir minēta Regulas (ES) Nr. 1178/2011 10.a pantā, vai organizācija, kas izveidota nolūkā popularizēt aviācijas sportu vai izklaides aviāciju, ja organizācija planieri ekspluatē, pamatojoties uz īpašumtiesībām vai līgumu par nomāšanu bez apkalpes, lidojums nerada peļņu, kura tiek dalīta ārpus organizācijas, un tādi lidojumi ir marģināla organizācijas darbība;
- d) mācību lidojumi, ko veic apmācības organizācija, kuras galvenā darbības vieta ir kādā dalībvalstī un kura ir minēta Regulas (ES) Nr. 1178/2011 10.a pantā.

▼ M1*3.a pants***Pilota apliecības un veselības apliecības**

1. Neskarot Komisijas Deleģēto regulu (ES) ⁽¹⁾, šīs regulas 1. panta 1. punktā minēto gaisa kuģu piloti ievēro šīs regulas III pielikumā (*Part-SFCL*) un Regulas (ES) Nr. 1178/2011 IV pielikumā (*Part-MED*) noteiktās tehniskās prasības un administratīvās procedūras.

2. Atkāpjoties no šīs regulas III pielikumā (*Part-SFCL*) noteikto apliecību turētāju tiesībām, šādu apliecību turētāji var veikt lidojumus, kas minēti 3. panta 2. punkta a)–d) apakšpunktā, nenodrošinot atbilstību šīs regulas III pielikuma (*Part-SFCL*) SFCL.115. punkta a) apakšpunkta 3) punktam.

3. Dalībvalsts var atļaut studentpilotiem, kuri apmeklē planiera pilota apliecības (“*SPL*”) apmācības kursu, bez uzraudzības izmantot ierobežotas tiesības, pirms tie izpilda visas prasības, kas nepieciešamas *SPL* izdošanai saskaņā ar šīs regulas III pielikumu (*Part-SFCL*), ievērojot visus turpmāk norādītos nosacījumus:

⁽¹⁾ Komisijas 2020. gada 4. marta Deleģētā regula (ES), (Oficiālajā Vēstnesī vēl nav publicēts).

▼ **M1**

- a) piešķirto tiesību tvēruma pamatā ir drošības riska novērtējums, kuru attiecīgā dalībvalsts veikusi, ņemot vērā apmācības apjomu, kas vajadzīgs, lai sasniegtu paredzēto pilota kompetences līmeni;
- b) tiesības ir ierobežotas šādi:
 - i) atļaujas piešķirējas dalībvalsts visa teritorija vai tās daļa; un
 - ii) planieri, kas reģistrēti atļaujas piešķirējā dalībvalstī;
- c) atļaujas turētāja, kurš piesakās *SPL* saņemšanai, pabeigto apmācību ieskaita, pamatojoties uz apstiprinātas mācību organizācijas (“*ATO*”) vai deklarētas mācību organizācijas (“*DTO*”) ieteikumu;
- d) dalībvalsts ik pēc 3 gadiem iesniedz Komisijai un Eiropas Savienības Aviācijas drošības aģentūrai (“*EASA*”) ziņojumus un drošības riska novērtējumus;
- e) lai nodrošinātu pieņemamu aviācijas drošības līmeni un atbilstīgi rīkotos gadījumā, ja tiek konstatēts paaugstināts drošības risks vai jebkādas citas drošības problēmas, dalībvalstis uzrauga saskaņā ar šo punktu izdoto atļauju izmantošanu.

*3.b pants***Esošās pilota apliecības un valsts parauga veselības apliecības**

1. Planieru ekspluatācijai derīgas *Part-FCL* apliecības un ar tām saistītās tiesības, kvalifikācijas atzīmes un sertifikātus, ko dalībvalsts izdevusi pirms šīs regulas piemērošanas sākuma dienas, uzskata par izdotām saskaņā ar šo regulu. Ja dalībvalstis atkārtoti izdod apliecības administratīvu iemeslu dēļ vai pēc apliecību turētāju pieprasījuma, tās aizstāj minētās apliecības ar apliecībām, kas atbilst Regulas (ES) Nr. 1178/2011 VI pielikumā (*Part-ARA*) noteiktajam formātam.
2. Ja dalībvalsts saskaņā ar 1. punktu atkārtoti izdod apliecības un ar tām saistītās tiesības, kvalifikācijas atzīmes un sertifikātus, dalībvalsts attiecīgā gadījumā:
 - a) visas tiesības, kas līdz tam ir apstiprinātas *Part-FCL* apliecībās, pārnes uz jauno apliecības formātu;
 - b) akrobātisko lidojumu kvalifikācijas atzīmes, kas izdotas saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1178/2011 I pielikuma (*Part-FCL*) FCL.800. punktu, konvertē par paplašinātām akrobātisko lidojumu tiesībām saskaņā ar šīs regulas III pielikuma (*Part-SFCL*) SFCL.200. punkta c) apakšpunktu;
 - c) pilota reģistrācijas žurnālā apstiprina ar *Part-FCL* apliecību saistītā lidojumu instruktora sertifikāta derīguma termiņu vai izdod līdzvērtīgu dokumentu. Pēc minētā derīguma termiņa beigām piloti izmanto instruktora tiesības tikai tad, ja tie atbilst šīs regulas III pielikuma (*Part-SFCL*) SFCL.360. punkta noteikumiem.

▼ **M1**

3. Turētājiem, kam ir tādas planieru ekspluatācijai derīgas valsts parauga apliecības, ko dalībvalsts izdevusi pirms šīs regulas III pielikuma (*Part-SFCL*) piemērošanas sākuma dienas, ir atļauts līdz 2021. gada 8. aprīlim turpināt savās apliecībās noteikto tiesību izmantošanu. Līdz minētajam datumam dalībvalstis minētās apliecības konvertē par *Part-SFCL* apliecībām un saistītajām kvalifikācijas atzīmēm, tiesībām un sertifikātiem saskaņā ar elementiem, kuri noteikti konvertācijas ziņojumā, kas atbilst Regulas (ES) Nr. 1178/2011 4. panta 4. un 5. punkta prasībām.

4. Pilotu valsts parauga veselības apliecības, kas saistītas ar šā panta 2. punktā noteikto apliecību un ko dalībvalsts izdevusi pirms šīs regulas III pielikuma (*Part-SFCL*) piemērošanas sākuma dienas, paliek spēkā līdz to nākamās derīguma termiņa pagarināšanas dienai vai līdz 2021. gada 8. aprīlim atkarībā no tā, kas iestājas agrāk. Šādu veselības apliecību derīguma termiņu pagarina atbilstīgi Regulas (ES) Nr. 1178/2011 IV pielikuma (*Part-MED*) prasībām.

*3.c pants***Pirms šīs regulas piemērošanas sākuma dienas sāktās apmācības ieskaitīšana**

1. Izdodot *Part-SFCL* apliecības un ar tām saistītās tiesības, kvalifikācijas atzīmes vai sertifikātus saskaņā ar šīs regulas III pielikumu (*Part-SFCL*), apmācību, kas saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1178/2011 I pielikumu (*Part-FCL*) sāka pirms šīs regulas piemērošanas sākuma dienas, uzskata par atbilstīgu šīs regulas prasībām.

2. Apmācību, kas pirms šīs regulas vai Regulas (ES) Nr. 1178/2011 I pielikuma (*Part-FCL*) piemērošanas sākuma dienas sāka saskaņā ar Čikāgas konvencijas 1. pielikumu, ieskaita *Part-SFCL* apliecību izdošanas nolūkā, pamatojoties uz prasību izpildes ieskaitīšanas ziņojumu, ko dalībvalsts sagatavojusi, apspriežoties ar *EASA*.

3. Šā panta 2. punktā minētajā prasību izpildes ieskaitīšanas ziņojumā apraksta apmācības jomu, norāda *Part-FCL* prasības, kuru izpilde tiek ieskaitīta, un attiecīgā gadījumā norāda prasības, kuras pretendents jāizpilda, lai saņemtu *Part-FCL* apliecību. Ziņojumā iekļauj visu to dokumentu kopijas, kas vajadzīgi, lai apliecinātu apmācības jomu, kā arī to valsts noteikumu un procedūru kopijas, ar kurām saskaņā šī apmācība sāka.

*3.d pants***Mācību organizācijas**

1. Mācību organizācijas, kas īsteno apmācību šīs regulas 1. panta 1. punktā minēto pilota apliecību saņemšanai, nodrošina atbilstību Regulas (ES) Nr. 1178/2011 10.a panta prasībām.

▼ M1

2. Šā panta 1. punktā minētās mācību organizācijas, kurām pirms šīs regulas piemērošanas sākuma dienas ir apstiprinājums, kas izdots saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1178/2011 VII pielikumu (*Part-ORA*), vai kuras ir iesniegušas deklarāciju saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1178/2011 VIII pielikumu (*Part-DTO*), vajadzības gadījumā vēlākais līdz 2021. gada 8. aprīlim pielāgo savas mācību programmas.

▼ B*4. pants***Stāšanās spēkā un piemērošana**

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

To piemēro no 2019. gada 9. jūlija.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

▼B*I PIELIKUMS***DEFINĪCIJAS**

(PART-DEF)

▼M1

Šajā regulā piemēro turpmāk norādītās definīcijas un, ja vien termini šajā pielikumā nav definēti citādi, Komisijas Regulas (ES) Nr. 1178/2011 2. panta, kā arī minētās regulas I pielikuma (*Part-FCL*) FCL.010. punkta definīcijas:

▼B

- 1) “pieņemami atbilstības panākšanas līdzekļi (*AMC*)” ir nesaistoši standarti, ko Aģentūra pieņēmusi, lai parādītu, ar kādiem līdzekļiem panākama atbilstība Regulai (ES) 2018/1139 un tās deleģētajiem un īstenošanas aktiem;
- 2) “alternatīvi atbilstības panākšanas līdzekļi (*AltMoC*)” ir līdzekļi, kas nodrošina alternatīvu esošiem *AMC*, vai līdzekļi, kas liek priekšā jaunus veidus, kā panākt atbilstību Regulai (ES) 2018/1139 un tās deleģētajiem un īstenošanas aktiem, par kuriem Aģentūra nav pieņēmusi attiecīgus *AMC*;
- 3) “kapteinis” (*PIC*) ir pilots, kurš norīkots komandēt un atbild par drošu lidojuma norisi;
- 4) “gaisa kuģa lidojumu rokasgrāmata (*AFM*)” ir dokuments, kurā ietverti piemērojami un apstiprinātie ekspluatācijas ierobežojumi un informācija par planieri;
- 5) “psihoaktīvas vielas” ir alkohols, opioīdi, kanabinoīdi, sedatīvi un hipnotiķi, kokaīns, citi psihostimulatori, halucinogēni un gaisīgi šķīdinātāji, bet ne kafija un tabaka;
- 6) “lidojuma kritiskie posmi” ir ieskrējieni, pacelšanās trajektorija, pieejas beigu posms, neizdevies nosēšanās mēģinājums, nosēšanās, ieskaitot nosēšanās izskrējieni, un citi lidojuma posmi, ko kapteinis nosaka par kritiskiem planiera drošai ekspluatācijai;
- 7) “ekspluatācijas vieta” ir vieta, kas nav lidlauks un ko kapteinis vai ekspluatants izvēlējis nosēšanās vai pacelšanās vajadzībām;
- 8) “apkalpes loceklis” ir persona, ko ekspluatants norīkojis kapteiņa pakļautībā veikt pienākumus planierī, ja tā nav kapteinis pats;
- 9) “elektroniskā lidojumu datu pārvaldības ierīce (*EFB*)” ir elektroniska informācijas sistēma, ko veido ierīces un lietotnes lidojuma apkalpei, kuras ļauj glabāt, atjaunināt, attēlot un apstrādāt *EFB* funkcijas, kas vajadzīgas lidojuma operācijām vai veicamajiem pienākumiem;
- 10) “bīstami izstrādājumi” ir priekšmeti vai vielas, kas spēj apdraudēt veselību, drošību, mantu vai vidi un kas ir iekļauti tehnisko instrukciju bīstamo izstrādājumu sarakstā vai tiek klasificēti saskaņā ar šīm instrukcijām;
- 11) “tehniskās instrukcijas” ir tehnisko instrukciju par bīstamo izstrādājumu drošiem pārvaldījumiem pa gaisu jaunākais spēkā esošais izdevums, ieskaitot papildinājumu un visus pielikumus, kuru *ICAO* publicējusi dokumentā 9284-AN/905;
- 12) “planiera specializēta ekspluatācija” ir ekspluatācija, kas var būt komerciāla vai nekomerciāla darbība ar planieri, kuras galvenais mērķis saistīts nevis ar tipiskiem sporta un izklaides pasākumiem, bet ar izpletlēcšanu, ziņu mediju, televīzijas un kino lidojumiem, parauglidojumiem vai tamlīdzīgām specializētām darbībām;

▼ M1

- 13) “nakts” ir laika periods no vakara civilās krēslas beigām līdz rīta civilās krēslas sākumam. Civilā krēsla beidzas vakarā, kad saules diska centrs atrodas 6° zem horizonta, un sākas no rīta, kad saules diska centrs atrodas 6° zem horizonta;
- 14) “prasmju pārbaude” ir prasmju apliecināšana, kas nepieciešama apliecības vai kvalifikācijas atzīmes izdošanai vai tiesību paplašināšanai, tostarp mutiski eksāmeni, ja tādi ir nepieciešami;
- 15) “kompetences novērtēšana” ir prasmju, zināšanu un attieksmes apliecināšana, kas nepieciešama, lai pirmo reizi izdotu instruktora vai eksaminētāja sertifikātu, pagarinātu tā derīguma termiņu vai sertifikātu atjaunotu;
- 16) “lidojuma laiks” ir:
 - a) planieriem ar dzinējiekārtu lidojuma uzsākšanai un tūrisma motorplanieriem – kopējais laiks no brīža, kad gaisa kuģis sāk kustību, lai paceltos, līdz brīdim, kad tas lidojuma beigās apstājas;
 - b) planieriem – kopējais laiks no brīža, kad planieris sāk kustību uz zemes, lai paceltos, līdz brīdim, kad planieris lidojuma beigās apstājas;
- 17) “kvalifikācijas pārbaude” ir prasmju apliecināšana, lai nodrošinātu atbilstību šajā regulā noteiktajām prasmju uzturēšanas prasībām, tostarp mutiski eksāmeni, ja tādi ir nepieciešami;
- 18) “patstāvīgs lidojums” ir lidojums, kura laikā studentpilots ir vienīgā persona gaisa kuģī;
- 19) “maršruta lidojums” ir lidojums ārpus redzamības līnijas vai attāluma, ko noteikusi kompetentā iestāde, no izlidošanas vietas, izmantojot standarta navigācijas procedūras.

▼B*II PIELIKUMS***PLANIERU EKSPLUATĀCIJA GAISĀ**

(PART-SAO)

*GEN APAKŠDAĻA***VISPĀRĪGĀS PRASĪBAS****SAO.GEN.100 Darbības joma**

Saskaņā ar 3. pantu šajā apakšdaļā noteiktas prasības, kas jāievēro visiem planieru ekspluatantiem, kuri nav 3. panta 1. punkta otrajā daļā minētās projektēšanas vai ražošanas organizācijas.

SAO.GEN.105 Kompetentā iestāde

Kompetentā iestāde ir tās dalībvalsts deleģēta iestāde, kurā ir ekspluatanta galvenā darbības vieta, vai, ja ekspluatantam nav galvenās darbības vietas, tās, kurā ekspluatants veic darbību vai kurā ir tā reģistrācijas vieta vai dzīvesvieta. Saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 965/2012 1. panta 7. punktu uz minēto iestādi attiecas prasības, kas noteiktas minētās regulas 3. pantā.

SAO.GEN.110 Atbilstības pierādīšana

a) Ja pieprasa kompetentā iestāde, kura saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 965/2012 II pielikuma ARO.GEN.300. punkta a) apakšpunkta 2) punktu pārbauda ekspluatanta pastāvīgu atbilstību, ekspluatants pierāda atbilstību Regulas (ES) 2018/1139 V pielikumā noteiktajām pamatprasībām un šās regulas prasībām.

b) Atbilstības pierādīšanai ekspluatants var izmantot šādus līdzekļus:

- 1) pieņemamus atbilstības panākšanas līdzekļus (*AMC*);
- 2) alternatīvus atbilstības panākšanas līdzekļus (*AltMoC*).

SAO.GEN.115 Ievadlidojumi

Ievadlidojumus:

- a) veic pa dienu pēc vizuālo lidojumu noteikumiem (*VFR*); un
- b) drošības aspektā pārrauga persona, kuru norīkojusi organizācija, kas atbild par ievadlidojumiem.

SAO.GEN.120 Tūlītēja reaģēšana uz drošības problēmu

Ekspluatants īsteno:

- a) kompetentās iestādes uzdotos drošības pasākumus saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 965/2012 II pielikuma ARO.GEN.135. punkta c) apakšpunktu; un
- b) lidojumderīguma direktīvas un citu obligāto informāciju, ko saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1139 77. panta 1. punkta h) apakšpunktu izdevusi Aģentūra.

▼M1**SAO.GEN.125 Kapteiņa iecelšana**

Ekspluatants par gaisa kuģa kapteini iecel personu, kam ir gaisa kuģa kapteiņa kvalifikācija saskaņā ar šīs regulas III pielikumu.

▼B**SAO.GEN.130 Kapteiņa pienākumi**

Kapteinis:

- a) planiera ekspluatācijas laikā atbild par planiera un tajā esošo personu drošību;

▼B

- b) atbild par lidojuma sākšanu, turpināšanu vai beigšanu drošības pēc;
- c) nodrošina, ka tiek ievērotas visas piemērojamās ekspluatācijas procedūras un kontrolsaraksti;
- d) lidojumu sāk vienīgi tad, kad ir pārliecinājies, ka ir ievērotas visas ekspluatācijas prasības, proti:
 - 1) planieris ir lidojumderīgs;
 - 2) planieris ir pienācīgi reģistrēts;
 - 3) lidojuma veikšanai vajadzīgie instrumenti un iekārtas ir planierī un ir darba kārtībā;
 - 4) planiera masa un smagumcentrs ir tādi, ka lidojumu iespējams veikt gaisa kuģa lidojumu rokasgrāmatas (*AFM*) noteiktajās robežās;
 - 5) visas iekārtas un bagāža ir pareizi iekrautas un nostiprinātas, un joprojām ir iespējama ārkārtas evakuācija; un
 - 6) visā lidojuma laikā netiek pārsniegti *AFM* noteiktie planiera ekspluatācijas ierobežojumi;
- e) gādā, lai pirmslidojuma pārbaude būtu veikta tā, kā noteikts *AFM*;
- f) pienākumus planierī nepilda, ja ir kāds no tālāk minētajiem gadījumiem:
 - 1) kāda iemesla dēļ, piemēram, traumas, slimības, medikamentu lietošanas, noguruma vai psihoaktīvu vielu iedarbības dēļ vai citādi nejūtas spējīgs pildīt savus pienākumus;
 - 2) nav ievērotas piemērojamās medicīniskās prasības;
- g) atsakās vest vai izliek tādas personas vai bagāžu, kas rada potenciālas briesmas planiera vai tajā esošu personu drošībai;
- h) neļauj planierī pārvadāt personu, kas šķiet esam tādā psihoaktīvu vielu ietekmē, ka var rasties briesmas planiera vai tajā esošu personu drošībai;
- i) gādā, lai kritiskajos lidojuma posmos un vienmēr, kad tas tiek uzskatīts par nepieciešamu drošības pēc, visas personas planierī sēž un drošības jostas ir aizsprādzētas;
- j) lidojuma laikā:
 - 1) neatsprādzē drošības jostu; un
 - 2) visu laiku ir pie planiera vadības, izņemot gadījumus, kad vada cits pilots;
- k) ārkārtas situācijā, kad vajadzīgi tūlītēji lēmumi un tūlītējas darbības, veic visas darbības, ko uzskata par konkrētajos apstākļos vajadzīgām. Tādos gadījumos drošības interesēs var, cik nepieciešams, neievērot noteikumus, ekspluatācijas procedūras un metodes;

▼B

- l) neturpina lidojumu tālāk par tuvāko laikapstākļu nosacījumiem atbilstīgo lidlauku vai ekspluatācijas vietu, ja viņam ir ievērojami pasliktinājusies spēja pildīt pienākumus slimības, noguruma, skābekļa trūkuma vai citu iemeslu dēļ;
- m) lietošanas datus un visus planiera defektus, kuri ir zināmi vai par kuriem radušās aizdomas, pēc lidojuma vai lidojumu virknes ieraksta reģistrācijas žurnālā vai lidojuma žurnālā;
- n) par katru negadījumu un nopietnu incidentu, kurā iesaistīts planieris, nekavējoties ar ātrākajiem pieejamajiem līdzekļiem informē tās valsts drošības izmeklēšanas iestādi, kuras teritorijā bijis šis atgadījums, un minētās valsts avārijas dienestus;
- o) nekavējoties iesniedz kompetentajai iestādei ziņojumu par nelikumīgu iejaukšanos un informē vietējo varas iestādi, ko deleģējusi valsts, kuras teritorijā nelikumīgā iejaukšanās notikusi; un
- p) nekavējoties ziņo attiecīgajai gaisa satiksmes pakalpojumu (*ATS*) struktūrvienībai par bīstamiem laikapstākļiem vai lidojuma apstākļiem, kas radušies un var ietekmēt citu gaisa kuģu drošību.

SAO.GEN.135 Apkalpes locekļu pienākumi

- a) Katrs apkalpes loceklis kārtīgi pilda savus pienākumus planiera ekspluatācijā.
- b) Apkalpes loceklis nepilda pienākumus planierī, ja kāda iemesla dēļ, piemēram, traumas, slimības, medikamentu lietošanas, noguruma, psihoaktīvu vielu iedarbības dēļ vai citādi nejūtas spējīgs tos pildīt.
- c) Apkalpes loceklis ziņo kapteinim:
 - 1) par bojājumiem, atteicēm, nepareizu darbību vai defektiem, kas pēc viņa domām var ietekmēt planiera lidojumderīgumu vai drošu ekspluatāciju, ieskaitot avārijas sistēmu darbību;
 - 2) un par katru incidentu.

SAO.GEN.140 Normatīvo aktu, noteikumu un procedūru ievērošana

- a) Kapteinis un citi apkalpes locekļi ievēro visus to valstu likumus, noteikumus un procedūras, kurās tiek veikta ekspluatācija.
- b) Kapteinis pārzina tiesību aktus, noteikumus un procedūras, kas attiecas uz viņa pienākumiem un kas noteikti attiecībā uz teritorijām, kuras paredzēts šķērsot, lidlaukiem vai ekspluatācijas vietām, kuras paredzēts izmantot, un attiecīgajām aeronavigācijas iekārtām.

SAO.GEN.145 Pārnēsājamas elektroniskas ierīces

Ekspluatants nevienai personai planierī neļauj lietot portatīvas elektroniskas ierīces (*PED*), ieskaitot elektronisko lidojumu datu pārvaldības ierīci (*EFB*), kuras nelabvēlīgi ietekmē planiera sistēmas un iekārtu veiktspēju vai tā ekspluatējamību.

SAO.GEN.150 Bīstami izstrādājumi

- a) Kapteinis neļauj nevienai personai ņemt planierī bīstamus izstrādājumus.
- b) Samērīgā daudzumā par atļautiem uzskata priekšmetus un vielas, kas citādi būtu klasificējami kā bīstami izstrādājumi, bet ko izmanto lidojuma drošības uzlabošanai, ja to vešana planierī ir ieteicama, lai nodrošinātu to laicīgu pieejamību ekspluatācijas vajadzībām.

▼B**SAO.GEN.155 Dokumenti, rokasgrāmatas un informācija, kam jābūt planierī**

- a) Katrā lidojumā planierī ir visi šādi dokumenti, rokasgrāmatas un informācija vai to kopijas:
- 1) *AFM* vai līdzvērtīgi dokumenti;
 - 2) sīka informācija par reģistrēto *ATS* lidojuma plānu, ja nepieciešams saskaņā ar Komisijas Īstenošanas regulas (ES) Nr. 923/2012 pielikuma 4. sadaļu⁽¹⁾;
 - 3) plānotā lidojuma apgabala jaunākās un atbilstīgās aeronavigācijas kartes;
 - 4) citi dokumenti, kas var būt vajadzīgi lidojumā vai ko var pieprasīt valstis, kuras saistītas ar lidojumu;
 - 5) procedūras un informācija par vizuālajiem brīdinājuma signāliem, ko izmanto, pārtverot gaisa kuģi, vai tad, ja gaisa kuģis ir pārtverts.
- b) Bez tam, ja saskaņā ar SAO.DEC.100. punktu ir vajadzīga deklarācija, katrā lidojumā ved līdzī tās kopiju.
- c) Visi šie dokumenti, rokasgrāmatas un informācija, ja to nav planierī, paliek pieejamas lidlaukā vai ekspluatācijas vietā oriģināla vai kopijas veidā:
- 1) reģistrācijas apliecība;
 - 2) lidojunderīguma sertifikāts ar pielikumiem;
 - 3) lidojunderīguma pārbaudes sertifikāts;
 - 4) trokšņa līmeņa sertifikāts, ja motorplanierim ir izdots trokšņa līmeņa sertifikāts;
 - 5) radionavigācijas sakaru izmantošanas licence, ja planieris ir aprīkots ar radiosakaru iekārtu saskaņā ar SAO.IDE.130. punktu;
 - 6) civiltiesiskās atbildības apdrošināšanas apliecības;
 - 7) lidojuma žurnāls vai līdzvērtīgs dokuments.
- d) Ar izņēmumu no a) un b) punkta tajos norādītos dokumentus, rokasgrāmatas un informāciju var atstāt lidlaukā vai ekspluatācijas vietā šādos lidojumos:
- 1) kuros iecerēts palikt lidlauka vai ekspluatācijas vietas redzamības lokā; vai
 - 2) kuri tiek veikti kompetentās iestādes noteiktā attālumā vai teritorijā.
- e) Pēc kompetentās iestādes pieprasījuma tās noteiktajā laikposmā, kas nav mazāks par 24 h, kapteinis vai ekspluatants minētajai iestādei dara pieejamus dokumentu oriģinālus.

⁽¹⁾ Komisijas 2012. gada 26. septembra Īstenošanas regula (ES) Nr. 923/2012, ar ko nosaka vienotus lidojumu noteikumus un ekspluatācijas normas aeronavigācijas pakalpojumiem un procedūrām un ar ko groza Īstenošanas regulu (ES) Nr. 1035/2011 un Regulas (EK) Nr. 1265/2007, (EK) Nr. 1794/2006, (EK) Nr. 730/2006, (EK) Nr. 1033/2006 un (ES) Nr. 255/2010 (OV L 281, 13.10.2012., 1. lpp.).

▼B**SAO.GEN.160 Lidojuma žurnāls**

Katra lidojuma vai lidojumu virknes ziņas par planieri, apkalpi un katru lidojumu fiksē lidojuma žurnālā vai līdzvērtīgā dokumentā.

*OP APAKŠDAĻA***EKSPLUATĀCIJAS PROCEDŪRAS****SAO.OP.100 Lidlauku un ekspluatācijas vietu izmantošana**

Kapteinis izmanto tikai attiecīgajam planiera tipam un ekspluatācijas veidam piemērotus lidlaukus un ekspluatācijas vietas.

SAO.OP.105 Trokšņa mazināšanas procedūras. Motorplanieri

Kapteinis ievēro publicētās ekspluatācijas procedūras, lai mazinātu motorplaniera saceltā trokšņa ietekmi, vienlaikus nodrošinot drošības prioritāti pār trokšņu mazināšanu.

SAO.OP.110 Pasažieru instruktāža

Kapteinis nodrošina, ka pirms lidojuma un, ja vajadzīgs, tā laikā pasažieris tiek instruits par standarta, nestandarta un ārkārtas procedūrām.

SAO.OP.115 Īpašu kategoriju pasažieru pārvadāšana

Kapteinis nodrošina, ka personas, kam pārvadāšanas laikā planierī nepieciešami īpaši apstākļi, palīdzība vai ierīces, tiek vestas tādos apstākļos, kas nodrošina planiera un tajā esošo personu un mantas drošību.

SAO.OP.120 Lidojuma sagatavošana

Pirms lidojuma sākuma kapteinis nodrošina, ka:

- a) planiera drošai ekspluatācijai vajadzīgās ietaises ir piemērotas ekspluatācijas veidam, kādā lidojums tiks veikts;
- b) meteoroloģiskie apstākļi ļaus lidojumu paveikt droši;
- c) motorplaniera gadījumā – ja paredzēts izmantot dzinēju, degvielas vai cita enerģijas avota daudzums ir pietiekams, lai lidojumu varētu paveikt droši.

SAO.OP.125 Degvielas uzpilde un akumulatoru uzlāde un maiņa, kad planierī ir cilvēki. Motorplanieri

Ja motorplanierī ir pasažieris:

- a) planierī neiepilda degvielu; un
- b) piedziņai izmantojamus akumulatorus neuzlādē un nemaina.

SAO.OP.130 Smēķēšana planierī

Nevienā lidojuma posmā neviens planierī nedrīkst smēķēt.

SAO.OP.135 Meteoroloģiskie apstākļi

Kapteinis sāk vai turpina lidojumu tikai tad, ja jaunākā pieejamā meteoroloģiskā informācija rāda, ka pastāv drošas nosēšanās iespēja.

SAO.OP.140 Ledus un citi kontaminanti. Procedūras lidlaukos

Kapteinis sāk pacelšanos tikai tad, kad planieris ir atbrīvots no visiem uzslāņojumiem, kas var nelabvēlīgi ietekmēt planiera veiktspēju vai vadāmību, izņemot gadījumos, kad tas atļauts *AFM* noteikumos.

▼B**SAO.OP.145 Degvielas vai citu enerģijas avotu pārvaldība lidojumā. Motorplanieri**

Motorplaniera kapteinis lidojuma laikā ar regulāriem starplaikiem pārbauda, vai izmantojamās degvielas vai citu pieejamo enerģijas avotu daudzums nav mazāks par to, kas vajadzīgs, lai nodrošinātu drošu nosēšanos.

SAO.OP.150 Papildu skābekļa lietošana

Kapteinis nodrošina, ka visas personas planierī izmanto papildu skābekli ikreiz, kad kapteinis konstatējis, ka paredzētā lidojuma augstumā skābekļa trūkums var mazināt viņu spējas vai viņām kaitēt.

SAO.OP.155 Specializēta planieru ekspluatācija

- a) Pirms planiera specializētas ekspluatācijas vai darbību virknes sākuma kapteinis veic riska novērtēšanu, izvērtējot attiecīgās darbības sarežģītību, lai noteiktu plānotās ekspluatācijas bīstamību un ar to saistītos riskus un vajadzības gadījumā noteiktu riska mazināšanas pasākumus.
- b) Specializētu planiera ekspluatāciju veic saskaņā ar kontrolsarakstu. Pamatojoties uz riska novērtējumu un ņemot vērā visas šajā pielikumā noteiktās prasības, kapteinis sagatavo minēto kontrolsarakstu un nodrošina tā piemērotību specializētajai darbībai un izmantotajam planierim. Kontrolsaraksts visos lidojumos ir viegli pieejams kapteinim un apkalpes locekļiem, ja tas ir svarīgi viņu pienākumu veikšanai.
- c) Lai pienācīgi ņemtu vērā riska novērtējumu, kapteinis kontrolsarakstu regulāri pārskata un vajadzības gadījumā atjaunina.

*POL APAKŠDAĻA***VEIKTSPĒJA UN EKSPLUATĀCIJAS IEROBEŽOJUMI****SAO.POL.100 Svēršana**

- a) Planieri sver planiera ražotājs, vai planiera svēršanu veic saskaņā ar Komisijas Regulas (ES) Nr. 1321/2014 ⁽¹⁾ I pielikumu.
- b) Eksploatants nodrošina, ka planiera masa ir noteikta, to faktiski nosverot pirms sākotnējās nodošanas ekspluatācijā. Ņem vērā un pienācīgi dokumentē veiktās pārbūves un remontu kopējo ietekmi uz masu. Informāciju dara pieejamu kapteinim. Ja pārbūves vai remonta ietekme uz masu nav zināma, planieri pārsver.

SAO.POL.105 Veiktspēja. Vispārīgi

Kapteinis ekspluatē planieri tikai tad, ja tā veiktspēja atbilst Īstenošanas regulas (ES) Nr. 923/2012 pielikumā noteiktajām prasībām un pārējiem ierobežojumiem, kas piemērojami lidojumam, izmantojamai gaisa telpai, lidlaukiem vai ekspluatācijas vietām, nodrošinot, ka tiek izmantoti grafiku un karšu jaunākie pieejamie izdevumi.

*IDE APAKŠDAĻA***INSTRUMENTI, DATI UN IEKĀRTAS****SAO.IDE.100 Instrumenti un iekārtas. Vispārīgi**

- a) Šajā apakšdaļā noteiktos instrumentus un iekārtas apstiprina saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 748/2012 I pielikumu vai, ja tie reģistrēti trešā valstī, saskaņā ar reģistrācijas valsts lidojumderīguma prasībām, ja ir izpildīts viens no šiem nosacījumiem:

⁽¹⁾ Komisijas 2014. gada 26. novembra Regula (ES) Nr. 1321/2014 par gaisa kuģu un aeronavigācijas ražojumu, daļu un ierīču lidojumderīguma uzturēšanu un šo uzdevumu izpildē iesaistīto organizāciju un personāla apstiprināšanu (OV L 362, 17.12.2014., 1. lpp.).

▼ B

- 1) lidojuma apkalpe tos izmanto lidojuma trajektorijas kontrolei;
 - 2) tos izmanto, lai nodrošinātu atbilstību SAO.IDE.130. vai SAO.IDE.135. punktam;
 - 3) tie ir iebūvēti planierī.
- b) Atkāpjoties no a) apakšpunkta, tālāk norādītie instrumenti un iekārtas nav jāapstiprina, ja tie prasīti šajā apakšdaļā:
- 1) pārnēsājami lukturi;
 - 2) precīzs laiksradis;
 - 3) izdzīvošanas un signalizācijas iekārtas.
- c) Instrumentiem un iekārtām jābūt pa rokai vai sasniedzamiem no posteņa, kur sēž kapteinis vai cits apkalpes loceklis, kam tie jālieto.

SAO.IDE.105 Lidojuma un navigācijas instrumenti

- a) Planieriem jābūt aprīkoti ar ierīcēm, kas mēra un parāda:
- 1) laiku stundās un minūtēs,
 - 2) barometrisko augstumu,
 - 3) izmērīto ātrumu gaisā,
 - 4) motorplanierī – magnētisko kursu.
- b) Papildus a) apakšpunktā nosauktajam planierim, to ekspluatējot apstākļos, kad to bez viena vai vairākiem papildu instrumentiem nevar noturēt vēlamajā lidojuma trajektorijā, lidojot mākoņos vai to ekspluatējot naktī, jābūt aprīkotam ar ierīcēm, kas mēra un parāda:
- 1) vertikālo ātrumu,
 - 2) telpisko stāvokli vai griešanos un slīdēšanu,
 - 3) magnētisko kursu.

SAO.IDE.110 Ekspluatācijas gaismas

Planieri, ko ekspluatē naktī, ir aprīkoti ar visu tālāk minēto:

- a) sadursmes novēršanas gaismu sistēmu;
- b) navigācijas/pozīcijas gaismām;
- c) nolaišanās lukturi;
- d) apgaismojumu ar barošanas padevi no planiera elektrosistēmas, lai adekvāti apgaismotu visus instrumentus un iekārtas, kas ir būtiskas drošai planiera ekspluatācijai;
- e) autonomu portatīvu lukturi kapteinim un citiem apkalpes locekļiem posteņiem.

SAO.IDE.115 Papildu skābeklis

Planieri, ko ekspluatē tad, kad ir vajadzīgs skābekļa krājums saskaņā ar SAO.OP.150. punktu, ir aprīkoti ar skābekļa uzglabāšanas un padeves ierīci, kurā var uzglabāt vajadzīgo skābekļa daudzumu un ar kuru var nodrošināt tā padevi.

▼B**SAO.IDE.120 Dzīvības glābšanas un signalizēšanas aprīkojums. Lidojumi virs ūdens**

Tāda planiera kapteinis, ko ekspluatē virs ūdens, pirms lidojuma sākšanas izvērtē planieri pārvadātās personas izdzīvošanai radīto risku gadījumā, ja notiktu piespiedu nosēšanās uz ūdens. Ņemot vērā minētos riskus, kapteinis izvērtē, vai dzīvības glābšanas un signalizēšanas aprīkojums ir jāved līdzi.

SAO.IDE.125 Dzīvības glābšanas un signalizēšanas aprīkojums. Aprūtināta meklēšana un glābšana

Planieri, ko ekspluatē virs teritorijām, kur meklēšana un glābšana (*SAR*) būtu īpaši grūta, ir aprīkoti ar dzīvības glābšanas un signalizēšanas aprīkojumu, kas piemērots pārlidojamajām teritorijām.

SAO.IDE.130 Radiosakaru iekārtas

Planieri ir aprīkoti ar radiosakaru iekārtām, lai nodrošinātu saziņu, kā prasīts Īstenošanas regulas (ES) Nr. 923/2012 pielikuma 4. papildinājumā un, ja lidojumu veic trešās valsts gaisa telpā, trešās valsts tiesību aktos.

SAO.IDE.135 Uztvērējraidītājs

Planieri ir aprīkoti ar sekundārā radara (*SSR*) uztvērējraidītāju, kas spēj veikt visas vajadzīgās funkcijas saskaņā ar Īstenošanas regulas (ES) Nr. 923/2012 pielikuma SERA.6005. punkta b) apakšpunktu un, ja lidojumu veic trešās valsts gaisa telpā, saskaņā ar tās tiesību aktiem.

*DEC APAKŠDAĻA**DEKLARĀCIJA***SAO.DEC.100 Deklarācija**

a) Deklarācijā, kas minēta 3. panta 2. punktā, ekspluatants apstiprina, ka atbilst un arī turpmāk atbildīs Regulas (ES) 2018/1139 V pielikumā noteiktajām pamatprasībām un šās regulas prasībām.

b) Ekspluatants deklarācijā iekļauj šādu informāciju:

- 1) ekspluatanta vārdu vai nosaukumu;
- 2) ekspluatanta galveno darbības vietu;
- 3) ekspluatanta kontaktinformāciju;
- 4) ekspluatācijas sākuma datumu un attiecīgā gadījumā datumu, no kura ir spēkā pāreja uz pastāvošu deklarāciju;
- 5) attiecībā uz visiem planieriem, ko izmanto komercekspluatācijā – planiera tipu, reģistrāciju, galveno bāzi, ekspluatācijas veidu un lidojumderīguma uzturēšanas vadības organizāciju.

c) Deklarējot ekspluatants, lai pierādītu atbilstību, dara zināmu kompetentajai iestādei *AltMoC* sarakstu, ja tas tiek pieprasīts saskaņā ar SAO.GEN.110. punktu. Minētajā sarakstā ir atsauces uz attiecīgajiem *AMC*.

d) Ekspluatants deklarācijas iesniegšanai izmanto šā pielikuma papildinājumā ietvertu veidlapu.

▼B

SAO.DEC.105 Izmāņas deklarācijā un komercekspluatācijas izbeigšana

- a) Eksploatants nekavējoties paziņo kompetentajai iestādei par apstākļu maiņu, kas ietekmē tā atbilstību Regulas (ES) 2018/1139 V pielikumā noteiktajām pamatprasībām un šās regulas prasībām, kas deklarēta kompetentajai iestādei, un par izmaiņām SAO.DEC.100. punkta b) apakšpunktā minētajā informācijā un SAO.DEC.100. punkta c) apakšpunktā minētajā *AltMoC* sarakstā, kas ietverts deklarācijā vai ir tās pielikumā.
- b) Ja eksploatants vairs nenodarbojas ar planieru komercekspluatāciju, tas par to nekavējoties paziņo kompetentajai iestādei.



Papildinājums

DEKLARĀCIJA				
saskaņā ar Komisijas Īstenošanas regulu (ES) 2018/1976				
Ekspluatants				
Nosaukums / vārds, uzvārds:				
Ekspluatanta galvenā darbības vieta:				
Kontaktinformācija:				
Planiera ekspluatācija				
Komercekspluatācijas sākuma datums un attiecīgā gadījumā datums, no kura veikta pāreja uz pašreizējo komercekspluatāciju:				
Informācija par izmantotajiem planieriem, komercekspluatāciju un lidojumderīguma uzturēšanas vadību: ⁽¹⁾				
Planiera tips	Planiera reģistrācija	Galvenā bāze	Ekspluatācijas veidi ⁽²⁾	Lidojumderīguma uzturēšanas vadības organizācija ⁽³⁾
Vajadzības gadījumā – <i>AltMoC</i> saraksts ar atsaucēm uz attiecīgajiem <i>AMC</i> (deklarācijas pielikumā):				
Paziņojumi				
<input type="checkbox"/> Ekspluatants atbilst un turpmāk atbildīs Regulas (ES) 2018/1139 V pielikumā noteiktajām pamatprasībām un Īstenošanas regulas (ES) 2018/1976 prasībām. Konkrēti, ekspluatants komercekspluatāciju veic saskaņā ar šādām Īstenošanas regulas (ES) 2018/1976 II pielikuma prasībām:				
<input type="checkbox"/> Visiem ekspluatācijā esošajiem planieriem ir saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 748/2012 izdots lidojumderīguma sertifikāts ⁽⁴⁾ .				
<input type="checkbox"/> Pilotiem ir apliecība un kvalifikācijas atzīmes, kas izdotas vai pieņemtas saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1178/2011 I pielikumu tā, kā prasīts II pielikuma SAO.GEN.125. punktā.				
<input type="checkbox"/> Ekspluatants paziņos kompetentajai iestādei par apstākļu maiņu, kas ietekmē tā atbilstību Regulas (ES) 2018/1139 V pielikumā noteiktajām pamatprasībām un Īstenošanas regulas (ES) 2018/1976 prasībām, kas ar šo deklarēta kompetentajai iestādei, un par izmaiņām šajā deklarācijā iekļautajā un tai pielikumā pievienotajā informācijā un <i>AltMoC</i> sarakstos tā, kā prasīts II pielikuma SAO.DEC.100. punkta c) apakšpunktā.				
<input type="checkbox"/> Ekspluatants apstiprina, ka visa šajā deklarācijā un tās pielikumos ietvertā informācija ir pilnīga un pareiza.				
Datums, uzvārds un paraksts				

⁽¹⁾ Aizpildiet tabulu! Ja nepietiek vietas informācijas norādīšanai, to norāda atsevišķā pielikumā. Pielikumu datē un paraksta.

⁽²⁾ "Ekspluatācijas veidi" attiecas uz komercekspluatācijas veidu, kuru veic ar planieri.

⁽³⁾ Informācijā par organizāciju, kas atbild par lidojumderīguma uzturēšanas vadību, ietver organizācijas nosaukumu, adresi un apstiprinājuma atsauci.

⁽⁴⁾ Lidojumderīguma sertifikāts ir parasts lidojumderīguma sertifikāts, ierobežots lidojumderīguma sertifikāts vai lidošanas atļauja, kas izdota saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 748/2012 I pielikuma prasībām.

▼ **M1***III PIELIKUMS***PLANIERA LIDOJUMA APKALPES LOCEKĻU LICENCĒŠANAS PRASĪBAS**

[PART-SFCL]

*GEN APAKŠDAĻA****VISPĀRĪGAS PRASĪBAS*****SFCL.001 Darbības joma**

Šajā pielikumā noteiktas prasības planiera pilota apliecības (“*SPL*”) un ar to saistīto tiesību, kvalifikācijas atzīmju un sertifikātu izdošanai, kā arī to derīguma un izmantošanas nosacījumi.

SFCL.005 Kompetentā iestāde

Šajā pielikumā kompetentā iestāde ir dalībvalsts norīkota iestāde, kurai persona lūdz izdot *SPL* vai ar to saistītās tiesības, kvalifikācijas atzīmes vai sertifikātus.

SFCL.015 Pieteikums *SPL* un ar to saistīto tiesību, kvalifikācijas atzīmju un sertifikātu saņemšanai un to izdošana, derīguma termiņa pagarināšana un atjaunošana

a) Kompetentajai iestādei minētās kompetentās iestādes noteiktā formā un veidā iesniedz turpmāk norādītos dokumentus:

1) pieteikumu:

- i) *SPL* un ar to saistīto kvalifikācijas atzīmju saņemšanai;
- ii) *SPL* piešķirto tiesību paplašināšana, izņemot SFCL.115. punkta a) apakšpunkta 2) un 3) punktā, SFCL.155. punktā, SFCL.200. punktā un SFCL.215. punktā noteiktās tiesības;
- iii) planieru lidojumu instruktora (“*FI(S)*”) sertifikāta saņemšana;
- iv) planieru lidojumu eksaminētāja (“*FE(S)*”) sertifikāta izdošanai, derīguma termiņa pagarināšanai un atjaunošanai;
- v) par *SPL* un ar to saistīto tiesību, kvalifikācijas atzīmju un sertifikātu grozījumiem, izņemot ii) apakšpunktā noteikto tiesību grozījumus; un

2) ja kompetentā iestāde to pieprasījusi, attiecīgo SFCL.115. punkta d) apakšpunktā, SFCL.155. punkta b) apakšpunktā, SFCL.200. punkta f) apakšpunktā un SFCL.215. punkta d) apakšpunktā noteikto reģistrācijas žurnāla ierakstu kopiju.

b) Šā punkta a) apakšpunktā norādītajiem pieteikumiem pievieno apliecinājumus, ka pretendents atbilst attiecīgajām prasībām, kas noteiktas šajā pielikumā un Regulas (ES) Nr. 1178/2011 IV pielikumā (*Part-MED*).

c) Ar apliecību, kvalifikācijas atzīmi vai sertifikātu piešķirto tiesību ierobežojumu vai paplašināšanu apliecībā vai sertifikātā apstiprina kompetentā iestāde, izņemot attiecībā uz a) apakšpunkta 1) punkta ii) apakšpunktā noteikto tiesību saņemšanu.

d) Personai vienlaikus ir tikai viena *SPL*, kas izdota saskaņā ar šo pielikumu.

▼ **M1**

- e) Apliecības turētājs a) apakšpunktā norādītos pieteikumus iesniedz kompetentajai iestādei, ko norīkojusi dalībvalsts, kurā izdota kāda no tā apliecībām attiecīgi saskaņā ar šo pielikumu (*Part-SFCL*) vai Regulas (ES) Nr. 1178/2011 I pielikumu (*Part-FCL*), vai Regulas (ES) 2018/395 III pielikumu (*Part-BFCL*).
- f) *SPL* turētājs var lūgt kompetentās iestādes nomainītu uz citas dalībvalsts norīkotu kompetento iestādi, bet šādā gadījumā jaunā kompetentā iestāde ir kompetentā iestāde attiecībā uz visām tā turējumā esošajām apliecībām.
- g) Pretendenti pieteikumus *SPL* un ar to saistīto kvalifikācijas atzīmju, tiesību vai sertifikātu saņemšanai iesniedz ne vēlāk kā sešus mēnešus pēc tam, kad sekmīgi pabeigta prasmju pārbaude vai kompetences novērtēšana.

SFCL.030 Praktisko prasmju pārbaude

Prasmju pārbaudes pretendents prasmju pārbaudei pēc apmācības pabeigšanas iesaka *ATO* vai *DTO*, kas atbild par pretendentu izieto apmācību. *ATO* vai *DTO* iesniedz eksaminētājam mācību apguves datus.

SFCL.035 Lidojuma laika ieskaitīšana

Pretendenti, kuri piesakās uz *SPL* vai ar to saistītajām tiesībām, kvalifikācijas atzīmi vai sertifikātu, visu ar planieriem veikto patstāvīgo nolidojumu, nolidojumu ar instruktoru vai nolidojumu *PIC* statusā pilnā apjomā ieskaita kopējā lidojuma laikā, kas nepieciešams apliecības, tiesību, kvalifikācijas atzīmes vai sertifikāta saņemšanai.

SFCL.045 Pienākums nēsāt līdzī un uzrādīt dokumentus

- a) Izmantojot *SPL* piešķirtās tiesības, *SPL* turētājiem līdzī ir visi šādi dokumenti:

- 1) derīga *SPL*;
- 2) derīga veselības apliecība;
- 3) personu apliecinošs dokuments ar turētāja fotogrāfiju;
- 4) reģistrācijas žurnāla dati, kas ir pietiekami, lai apliecinātu atbilstību šā pielikuma prasībām.

- b) Studentpilotiem visos patstāvīgos maršruta lidojumos ir līdzī:

- 1) šā punkta a) apakšpunkta 2) un 3) punktā norādītie dokumenti;
- 2) apliecinājums par SFCL.125. punkta a) apakšpunktā prasīto atļauju.

- c) *SPL* turētāji un studentpiloti bez nepamatotas kavēšanās uzrāda a) apakšpunktā norādītos dokumentus pārbaudei, ja to pieprasa kompetentās iestādes pilnvarots pārstāvis.

- d) Atkāpjoties no a) un b) apakšpunkta, tajos norādītos dokumentus var atstāt lidlaukā vai ekspluatācijas vietā tādu lidojumu laikā:

- 1) kuros iecerēts palikt lidlauka vai ekspluatācijas vietas redzamības lokā; vai
- 2) kuri tiek veikti kompetentās iestādes noteiktā attālumā no lidlauka vai ekspluatācijas vietas.

▼ **M1****SFCL.050 Lidojuma laika reģistrēšana**

SPL turētāji un studentpiloti kompetentās iestādes noteiktā formā un veidā uztur ticamu informācijas reģistru par visiem veiktajiem lidojumiem.

SFCL.065 Tiesību ierobežojums pasažieru komercpārvadājumiem ar planieri *SPL* turētājiem vecumā no 70 gadiem

SPL turētāji, kas sasnieguši 70 gadu vecumu, neveic lidojumus planiera pilota statusā pasažieru komercpārvadājumos ar planieri.

SFCL.070 Apliecību, tiesību, kvalifikācijas atzīmju un sertifikātu ierobežošana, apturēšana un atsaukšana

- a) Kompetentā iestāde *SPL* vai ar to saistītās tiesības, kvalifikācijas atzīmes un sertifikātus, kas izdoti saskaņā ar šo pielikumu, var ierobežot, apturēt vai atsaukt saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1178/2011 IV pielikumā (*Part-ARA*) noteiktajiem nosacījumiem un procedūrām, ja *SPL* turētājs neizpilda Regulas (ES) 2018/1139 IV pielikumā noteiktās pamatprasības vai šā pielikuma prasības, kā arī šīs regulas II pielikuma (*Part-SAO*) vai Regulas (ES) Nr. 1178/2011 IV pielikuma (*Part-MED*) prasības.
- b) Ja *SPL* turētāja apliecība, tiesības, kvalifikācijas atzīme vai sertifikāts ir ierobežoti, apturēti vai atsaukti, *SPL* turētājs nekavējoties atdod apliecību vai sertifikātu kompetentajai iestādei.

*SPL APAKŠDAĻA***PLANIERA PILOTA APLIECĪBA (“*SPL*”)****SFCL.115 *SPL* – tiesības un nosacījumi**

- a) Ja ir nodrošināta atbilstība SFCL.150. punktam, *SPL* piešķir tās turētājiem tiesības *PIC* statusā veikt šādus lidojumus ar planieriem:
 - 1) nekomerciālus lidojumus bez atlīdzības;
 - 2) tostarp pasažieru pārvadājumus tikai tad, ja turētāji:
 - i) atbilst SFCL.160. punkta e) apakšpunktam; un
 - ii) vai nu:
 - A) pēc *SPL* saņemšanas ir veikuši vismaz 10 stundas nolidojuma vai 30 palaišanas vai pacelšanās un nosēšanās planiera *PIC* statusā un papildus tam vienu mācību lidojumu, kura laikā turētāji *FI(S)* apliecinājuši pasažieru pārvadājumiem vajadzīgo kompetenci; vai
 - B) ir saņēmuši *FI(S)* sertifikātu saskaņā ar *FI* apakšdaļu;
 - 3) lidojumus, kas nav norādīti 1) punktā, tikai tad, ja turētāji:
 - i) ir sasnieguši 18 gadu vecumu;
 - ii) pēc apliecības saņemšanas ir veikuši 75 stundas nolidojuma vai 200 palaišanas vai pacelšanās un nosēšanās planiera *PIC* statusā.
- b) Atkāpjoties no a) apakšpunkta, *SPL* turētāji ar instruktora vai eksaminētāja tiesībām var saņemt atlīdzību par:
 - 1) lidošanas apmācības nodrošināšanu *SPL* vajadzībām;
 - 2) *SPL* saņemšanai nepieciešamo prasmju pārbaudi un kvalifikācijas pārbaudi veikšanu;
 - 3) apmācību, eksaminēšanu un pārbaudēm attiecībā uz tiesībām, kvalifikācijas atzīmēm un sertifikātiem, kas saistīti ar *SPL*.

▼ **M1**

- c) *SPL* turētāji izmanto *SPL* piešķirtās tiesības tikai tad, ja tie atbilst piemērojamajām prasību uzturēšanas prasībām un ja tiem ir derīga veselības apliecība atbilstīgi izmantotajām tiesībām.
- d) Informāciju par veikto mācību lidojumu, kā noteikts a) apakšpunkta 2) punkta ii) apakšpunkta A) punktā, ieraksta pilota reģistrācijas žurnālā un to paraksta par mācību lidojumu atbildīgais instruktors.

SFCL.120 *SPL* – minimālais vecums

SPL pretendentiem jābūt vismaz 16 gadus veciem.

SFCL.125 *SPL* – studentpilots

- a) Studentpiloti veic patstāvīgus lidojumus tikai tad, ja tiem ir attiecīga atļauja un ja lidojumu uzrauga *FI(S)*.
- b) Lai saņemtu atļauju veikt patstāvīgus lidojumus, studentpilotam jābūt vismaz 14 gadus vecam.

SFCL.130 *SPL* – apmācības kurss un pieredzes prasības

- a) *SPL* pretendenti apmācības kursu apgūst *ATO* vai *DTO*. Kurss ir pielāgots tam, kādas tiesības pretendents vēlas saņemt, un ietver šādus elementus:

- 1) teorētiskās zināšanas, kā noteikts SFCL.135. punktā;
- 2) vismaz 15 stundas lidošanas apmācības planjeros, tostarp vismaz:
 - i) 10 stundas lidošanas apmācības instruktora pavadībā, kas attiecīgā gadījumā ietver lidošanas apmācību instruktora pavadībā, kā noteikts iv) apakšpunkta A) punktā vai v) apakšpunkta A) punktā;
 - ii) divas stundas uzraudzīta patstāvīga nolidojuma;
 - iii) 45 palaišanas vai pacelšanās un nosēšanās;
 - iv) ja pretendents vēlas saņemt tiesības lidojumiem ar planieriem, izņemot *TMG*, – vismaz septiņas stundas lidošanas apmācības planjeros, izņemot *TMG*, tostarp vismaz:
 - A) trīs stundas lidošanas apmācības instruktora pavadībā;
 - B) vai nu:
 - a) vienu vismaz 50 km (27 NM) garu patstāvīgu maršruta lidojumu; vai
 - b) vienu vismaz 100 km (55 NM) garu maršruta lidojumu instruktora pavadībā, kuru, atkāpjoties no 2) punkta iv) apakšpunkta, var veikt ar *TMG*;
 - v) ja pretendents vēlas saņemt tiesības lidojumiem ar *TMG*, – vismaz sešas stundas lidošanas apmācības ar *TMG*, tostarp vismaz:
 - A) četras stundas lidošanas apmācības instruktora pavadībā;
 - B) vienu vismaz 150 km (80 NM) garu patstāvīgu maršruta lidojumu ar *TMG*, kura laikā veic vienu nosēšanos ar pilnīgu apstāšanos lidlaukā, kas nav izlidošanas lidlauks;
- b) Pretendentiem, kam ir citas gaisa kuģu kategorijas pilota apliecība, izņemot gaisa balonu pilota apliecību, ieskaita 10 % no kopējā nolidojuma šāda gaisa kuģa *PIC* statusā, bet ne vairāk kā septiņas stundas. Prasību izpildes ieskaitīšana jebkurā gadījumā:

▼ M1

- 1) neiekļauj a) apakšpunkta 2) punkta ii) apakšpunktā, a) apakšpunkta 2) punkta iv) apakšpunkta B) punktā un a) apakšpunkta 2) punkta v) apakšpunkta B) punktā noteiktās prasības; un
- 2) attiecībā uz a) apakšpunkta 2) punkta iii) apakšpunktu nepārsniedz 10 palaišanas vai pacelšanās un nosēšanās.

SFCL.135 SPL – teorētisko zināšanu eksāmens

a) Teorētiskās zināšanas

SPL pretendenti apliecina teorētisko zināšanu līmeni, kas atbilst tiesībām, kuras pretendents vēlas saņemt, šādā nolūkā nokārtojot šādus eksāmenus:

- 1) vispārīgi priekšmeti:
 - i) aviācijas tiesības;
 - ii) cilvēka veiktspēja;
 - iii) meteoroloģija;
 - iv) sakari;
- 2) specifiski priekšmeti, kas attiecas uz planieriem:
 - i) lidojumu principi;
 - ii) ekspluatācijas procedūras;
 - iii) lidojuma tehniskie raksturojumi un plānošana;
 - iv) vispārīgas zināšanas par gaisa kuģiem, kas saistītas ar planieriem;
 - v) navigācija.

b) Pretendenta pienākumi

- 1) Pretendents visus teorētisko zināšanu eksāmenus *SPL* saņemšanai kārtot vienas un tās pašas dalībvalsts kompetentās iestādes atbildībā.
- 2) Pretendents teorētisko zināšanu eksāmenus kārtot tikai pēc tās *ATO* vai *DTO* ieteikuma, kura atbild par pretendenta apmācības norisi, un tikai tad, kad apmierinošā līmenī ir apgūti teorētisko zināšanu mācību kursa attiecīgie elementi.
- 3) *ATO* vai *DTO* ieteikums ir derīgs 12 mēnešus. Ja minētajā termiņā pretendents nav kārtojis vismaz vienu teorētisko zināšanu eksāmenu priekšmetu, *ATO* vai *DTO* lemj par papildu apmācības nepieciešamību, ņemot vērā pretendenta vajadzības.

c) Prasības eksāmenu sekmīgai nokārtošanai

- 1) Pretendents ir sekmīgi nokārtojis teorētisko zināšanu eksāmenu, ja tas saņēmis vismaz 75 % no attiecīgajam priekšmetam noteiktā vērtējuma. Netiek piemērota vērtējuma samazināšana par nepareizām atbildēm.
- 2) Ja šajā pielikumā nav noteikts citādi, uzskata, ka pretendents ir sekmīgi nokārtojis *SPL* saņemšanai nepieciešamos teorētisko zināšanu eksāmenus, ja 18 mēnešu laikā kopš tā kalendārā mēneša beigām, kurā pretendents pirmo reizi mēģināja nokārtot eksāmenu, tas ir sekmīgi nokārtojis visus nepieciešamos teorētisko zināšanu eksāmenu priekšmetus.
- 3) Ja pretendents kādu no teorētisko zināšanu eksāmenu priekšmetiem nav sekmīgi nokārtojis četros mēģinājumos vai ja pretendents 2) punktā minētajā termiņā nav sekmīgi nokārtojis visus priekšmetus, tad pretendents vēlreiz kārtot visu teorētisko zināšanu eksāmenu priekšmetu kopumu.
- 4) Pirms atkārtotas teorētisko zināšanu eksāmenu kārtošanas pretendents pabeidz papildu apmācību *ATO* vai *DTO*. Attiecīgā *ATO* vai *DTO* nosaka apmācības apjomu un jomu, ņemot vērā pretendenta vajadzības.

▼ **M1**

d) Derīguma termiņš

Sekmīgi nokārtoti teorētisko zināšanu eksāmeni ir derīgi 24 mēnešus no dienas, kad pretendents sekmīgi nokārtojis teorētisko zināšanu eksāmenus saskaņā ar c) apakšpunkta 2) punktu.

SFCL.140 SPL – teorētisko zināšanu prasību izpildes ieskaitīšana

Teorētisko zināšanu prasību izpildi vispārīgajos priekšmetos, kas norādīti SFCL.135. punkta a) apakšpunkta 1) punktā, *SPL* pretendentiem ieskaita, ja:

- a) pretendents ir apliecība saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1178/2011 I pielikumu (*Part-FCL*) vai Regulas (ES) 2018/395 III pielikumu (*Part-BFCL*); vai
- b) pretendents SFCL.135. punkta d) apakšpunktā noteiktajā termiņā ir sekmīgi nokārtojis teorētisko zināšanu eksāmenus a) apakšpunktā norādītās apliecības saņemšanai.

SFCL.145 SPL – praktisko prasmju pārbaude

- a) *SPL* pretendenti prasmju pārbaudē apliecina spēju planieri *PIC* statusā veikt nepieciešamās procedūras un manevrus tādā kompetences līmenī, kas atbilst tiesībām, kuras pretendents vēlas saņemt.
- b) Pretendenti kārto prasmju pārbaudi ar planieri, izņemot *TMG*, vai ar *TMG* atbilstīgi tiesībām, kuras pretendenti vēlas saņemt, un ar nosacījumu, ka apmācības kursā saskaņā ar SFCL.130. punktu bija ietverti attiecīgajam gaisa kuģim vajadzīgie mācību elementi. Pretendents, kas apguvis apmācības kursu, kurā ietverti gan planieriem, gan *TMG* vajadzīgie mācību elementi, var kārtot divas prasmju pārbaudes – vienu ar planieri, izņemot *TMG*, un vienu ar *TMG* –, lai iegūtu tiesības attiecībā uz abām gaisa kuģu kategorijām.
- c) Lai varētu kārtot prasmju pārbaudi *SPL* saņemšanai, pretendents vispirms sekmīgi nokārto nepieciešamos teorētisko zināšanu eksāmenus.

d) Prasības eksāmenu sekmīgai nokārtošanai

- 1) Prasmju pārbaudi sadala vairākās daļās, aptverot visus planiera lidojuma posmus.
- 2) Ja pretendents nenokārto kādu no pārbaudes daļas punktiem, visu pārbaudes daļu uzskata par nenokārtotu. Ja pretendents nenokārto tikai vienu pārbaudes daļu, tas vēlreiz kārto tikai attiecīgo daļu. Ja pretendents nenokārto vairākas pārbaudes daļas, pretendents vēlreiz jākārtot visa pārbaude.
- 3) Ja saskaņā ar 2) punktu pretendents prasmju pārbaude ir jākārtot vēlreiz un tas nenokārto kādu no pārbaudes daļām – tostarp iepriekšējā mēģinājumā nokārtotu daļu –, pretendents vēlreiz jākārtot visa pārbaude.
- e) Ja pretendents divos mēģinājumos nav nokārtojis visas pārbaudes daļas, tas apgūst papildu praktisko apmācību.

SFCL.150 SPL – tiesības attiecībā uz planieri un *TMG*

- a) Ja SFCL.145. punktā noteiktā prasmju pārbaude nokārtota ar planieri, izņemot *TMG*, *SPL* piešķirtās tiesības attiecas tikai uz planieriem, izņemot *TMG*.
- b) Šā punkta a) apakšpunktā noteiktajā gadījumā *SPL* piešķirtās tiesības pēc pieteikuma iesniegšanas paplašina, attiecinot uz *TMG*, ja pilots ir:

▼ **M1**

- 1) *ATO* vai *DTO* apguvis SFCL.130. punkta a) apakšpunkta 2) punkta v) apakšpunktā noteiktos mācību elementus;
- 2) nokārtojis prasmju pārbaudi, lai apliecinātu pienācīga līmeņa praktiskās prasmes lidojumos ar *TMG*. Prasmju pārbaudē pretendents eksaminētājam apliecina arī pienācīga līmeņa teorētiskās zināšanas par *TMG* šādos priekšmetos:
 - i) lidojumu principi;
 - ii) ekspluatācijas procedūras;
 - iii) lidojuma tehniskie raksturojumi un plānošana;
 - iv) vispārīgas zināšanas par gaisa kuģiem; un
 - v) navigācija.
- c) Saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1178/2011 I pielikumu (*Part-FCL*) izdotas apliecības turētājiem pilnā apjomā ieskaita b) apakšpunkta prasību izpildi, ar nosacījumu, ka turētājiem ir:
 - 1) klases kvalifikācijas atzīme lidojumiem ar *TMG*; vai
 - 2) tiesības attiecībā uz *TMG*, un tie ir izpildījuši Regulas (ES) Nr. 1178/2011 I pielikuma (*Part-FCL*) FCL.140.A punktā noteiktās prasmju uzturēšanas prasības.
- d) Ja SFCL.145. punktā noteiktā prasmju pārbaude nokārtota *TMG*, *SPL* piešķirtās tiesības attiecas tikai uz *TMG*.
- e) Šā punkta d) apakšpunktā noteiktajā gadījumā *SPL* piešķirtās tiesības pēc pieteikuma iesniegšanas paplašina, attiecinot uz planieriem, ja pilots ir:
 - 1) *ATO* vai *DTO* apguvis SFCL.130. punkta a) apakšpunkta 2) punkta iv) apakšpunktā noteiktos mācību elementus un veicis vismaz 15 palaišanas un nosēšanās ar planieri, izņemot *TMG*; un
 - 2) nokārtojis prasmju pārbaudi, lai apliecinātu pienācīga līmeņa praktiskās prasmes lidojumos ar planieri, izņemot *TMG*. Prasmju pārbaudē pretendents eksaminētājam apliecina arī pienācīga līmeņa teorētiskās zināšanas par planieriem, izņemot *TMG*, šādos priekšmetos:
 - i) lidojumu principi;
 - ii) ekspluatācijas procedūras;
 - iii) lidojuma tehniskie raksturojumi un plānošana;
 - iv) vispārīgas zināšanas par gaisa kuģiem; un
 - v) navigācija.
- f) Informāciju par veikto apmācību, kā noteikts b) apakšpunkta 1) punktā un e) apakšpunkta 1) punktā, ieraksta pilota reģistrācijas žurnālā un to paraksta par apmācību atbildīgās *ATO* vai *DTO* mācību daļas vadītājs.

SFCL.155 SPL – palaišanas metodes

- a) *SPL* turētāji, izmantojot savas tiesības, pielieto tikai tās palaišanas metodes, kuras tie apguvuši īpašā apmācībā vai nu apmācības kursa laikā saskaņā ar SFCL.130. punktu vai SFCL.150. punkta e) apakšpunkta 1) punktu, vai papildu apmācības laikā, ko instruktors nodrošina pēc *SPL* izdošanas. Šī īpašā apmācība ietver šādus elementus:

▼ **M1**

- 1) attiecībā uz palaišanu ar vinčas palīdzību un ievēkot ar automobili – vismaz 10 palaišanas lidošanas apmācībā instruktora pavadībā un piecas patstāvīgas palaišanas instruktora uzraudzībā;
 - 2) attiecībā uz palaišanu, izmantojot ievilcēju lidmašīnu, vai planieriem ar patstāvīgu palaišanu – vismaz piecas palaišanas lidošanas apmācībā instruktora pavadībā un piecas patstāvīgas palaišanas instruktora uzraudzībā. Attiecībā uz planieriem ar patstāvīgu palaišanu lidošanas apmācību instruktora pavadībā var veikt ar *TMG*;
 - 3) attiecībā uz palaišanu, izmantojot gumijas trosi (amortizatoru) – vismaz trīs palaišanas lidošanas apmācībā instruktora pavadībā vai patstāvīgas palaišanas instruktora uzraudzībā; un
 - 4) attiecībā uz citām palaišanas metodēm – apmācībā saskaņā ar kompetentās iestādes prasībām.
- b) Informāciju par veikto apmācību, kā noteikts a) apakšpunktā, ieraksta pilota reģistrācijas žurnālā un to attiecīgā gadījumā paraksta par apmācību atbildīgās *ATO* vai *DTO* mācību daļas vadītājs vai par apmācību atbildīgais instruktors.
- c) Lai uzturētu spēkā katras palaišanas metodes tiesības un saskaņā ar a) un b) apakšpunkta prasībām, *SPL* turētāji iepriekšējos divos gados ir veikuši vismaz piecas palaišanas, izņemot palaišanu, izmantojot gumijas trosi (amortizatoru), ar šo metodi veicot tikai divas palaišanas. Planieriem ar patstāvīgu palaišanu var izmantot patstāvīgo palaišanu vai pacelšanos *TMG*, vai abu šo metožu apvienojumu.
- d) Ja *SPL* turētāji nav izpildījuši c) apakšpunkta prasības, tad, lai atjaunotu savas tiesības, tie veic papildu palaišanas lidojumus instruktora pavadībā vai patstāvīgos lidojumus instruktora uzraudzībā.

SFCL.160 *SPL* – prasmju uzturēšanas prasības

- a) Attiecībā uz planieriem, izņemot *TMG*

SPL turētāji izmanto *SPL* piešķirtās tiesības, izņemot attiecībā uz *TMG*, tikai tad, ja 24 mēnešos pirms plānotā lidojuma tie:

- 1) ar planieriem veikuši vismaz piecas stundas nolidojuma *PIC* statusā vai lidojumos instruktora pavadībā vai patstāvīgos lidojumos *FI(S)* uzraudzībā, tostarp ar planieriem, izņemot *TMG*, veikuši vismaz:
 - i) 15 palaišanas; un
 - ii) divus mācību lidojumus *FI(S)* pavadībā; vai
- 2) *FE(S)* klātbūtnē nokārtojuši kvalifikācijas pārbaudi ar planieri, izņemot *TMG*; kvalifikācijas pārbaudes pamatā ir prasmju pārbaude *SPL* vajadzībām;

- b) Attiecībā uz *TMG*

SPL turētāji izmanto tiesības attiecībā uz *TMG* tikai tad, ja 24 mēnešos pirms plānotā lidojuma tie:

- 1) ir veikuši vismaz 12 stundas nolidojuma *PIC* statusā vai lidojumos instruktora pavadībā vai patstāvīgos lidojumos *FI(S)* uzraudzībā, tostarp ar *TMG* veikuši vismaz:
 - i) sešas stundas nolidojuma;
 - ii) 12 pacelšanās un nosēšanās; un
 - iii) mācību lidojumu, kura kopējais laiks ir vismaz viena stunda, instruktora pavadībā; vai

▼ **M1**

- 2) ir nokārtojuši kvalifikācijas pārbaudi eksaminētāja klātbūtnē; kvalifikācijas pārbaudes pamatā ir prasmju pārbaude, kā noteikts SFCL.150. punkta b) apakšpunkta 2) punktā.
- c) *SPL* turētāji, kuriem ir tiesības veikt lidojumus ar *TMG* un kuriem ir arī apliecība, kas ietver tiesības veikt lidojumus ar *TMG* saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1178/2011 I pielikuma (*Part-FCL*) noteikumiem, ir atbrīvoti no b) apakšpunkta prasību izpildes.
- d) Informāciju par veiktajiem lidojumiem instruktora pavadībā, lidojumiem uzraudzībā un mācību lidojumiem, kā noteikts a) apakšpunkta 1) punktā un b) apakšpunkta 1) punktā, un par nokārtoto kvalifikācijas pārbaudi, kā noteikts a) apakšpunkta 2) punktā un b) apakšpunkta 2) punktā, ieraksta pilota reģistrācijas žurnālā un to paraksta – a) apakšpunkta 1) punktā un b) apakšpunkta 1) punktā noteiktajā gadījumā – atbildīgais *FI(S)* vai – a) apakšpunkta 2) punktā un b) apakšpunkta 2) punktā noteiktajā gadījumā – atbildīgais *FE(S)*.
- e) Pasažieru pārvadājumi

SPL turētāji pārvadā pasažierus tikai tad, ja tie iepriekšējās 90 dienās *PIC* statusā veikuši vismaz:

- 1) trīs palaišanas ar planieriem, izņemot *TMG*, ja pasažierus plānots pārvadāt ar planieriem, izņemot *TMG*; vai
- 2) trīs pacelšanās un nosēšanās ar *TMG*, ja pasažierus plānots pārvadāt ar *TMG*. Lai veiktu pasažieru pārvadājumus naktī ar *TMG*, vismaz viena no šīm pacelšanās un nosēšanās reizēm jāveic naktī.

*ADD APAKŠDAĻA***PAPILDU KVALIFIKĀCIJAS ATZĪMES UN TIESĪBAS****SFCL.200 Akrobātisko lidojumu tiesības**

- a) *SPL* turētāji akrobātiskos lidojumus ar planieriem, kuru dzinēji ir apturēti, ja tādi ir, vai d) un e) apakšpunktā noteiktajā gadījumā ar planieriem, kuru dzinēji darbojas, veic tikai tad, ja tiem ir attiecīgas akrobātisko lidojumu tiesības saskaņā ar šo punktu.
- b) Akrobātisko lidojumu pamattiesības:
- 1) ļauj to turētājam veikt akrobātiskos lidojumus, aprobežojoties ar šādiem manevriem:
 - i) augstuma uzņemšana un pikēšana 45 grādu slīpumā, ko izpilda kā akrobātisku manevru;
 - ii) cilpas uz iekšu (*inside loops*);
 - iii) *wingover* manevrs;
 - iv) astotnieks (*lazy eight*);
 - v) grīstes (*spins*);
 - 2) tiek ietvertas *SPL* piešķirtajās tiesībās pēc tam, kad pilots:
 - i) pēc *SPL* saņemšanas ir veicis vismaz 30 stundas nolidojuma vai 120 palaišanas planiera *PIC* statusā;
 - ii) apguvis apmācības kursu, ko nodrošina *ATO* vai *DTO* un kas ietver:
 - A) teorētisko zināšanu mācības atbilstīgi tiesībām, kuras pretendents vēlas saņemt;
 - B) akrobātisko lidojumu apmācību par 1) punktā noteiktajiem manevriem.

▼ **M1**

- c) Paplašinātas akrobātisko lidojumu tiesības:
- 1) ļauj to turētājam veikt akrobātiskos lidojumus, neaprobežojoties ar b) apakšpunkta 1) punktā noteiktajiem manevriem;
 - 2) tiek ietvertas *SPL* piešķirtajās tiesībās pēc tam, kad pilots:
 - i) ir izpildījis b) apakšpunkta 2) punkta i) apakšpunkta prasības;
 - ii) apguvis apmācības kursu, ko nodrošina *ATO* vai *DTO* un kas ietver:
 - A) teorētisko zināšanu mācības atbilstīgi tiesībām, kuras pretendents vēlas saņemt;
 - B) vismaz piecas stundas vai 20 lidojumus akrobātisko lidojumu apmācībā.
- d) Akrobātisko lidojumu pamattiesības vai paplašinātas akrobātisko lidojumu tiesības ietver akrobātiskos lidojumus ar planieriem, kuru dzinēji darbojas, ja pilots apmācības kursa laikā attiecīgi saskaņā ar b) apakšpunkta 2) punkta ii) apakšpunktu vai c) apakšpunkta 2) punkta ii) apakšpunktu ir apguvis akrobātisko lidojumu apmācību ar planieriem, kuru dzinēji darbojas.
- e) *SPL* piešķirtās tiesības ietver paplašinātas akrobātisko lidojumu tiesības lidojumiem ar *TMG*, kurus darbina ar dzinēju, ja pilotam ir vai ir bijusi arī akrobātisko lidojumu kvalifikācijas atzīme saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1178/2011 1 pielikuma (*Part-FCL*) FCL.800. punktu, tostarp tiesības veikt akrobātiskos lidojumus ar *TMG*.
- f) Informāciju par veikto apmācību, kā noteikts b) apakšpunkta 2) punkta ii) apakšpunktā vai c) apakšpunkta 2) punkta ii) apakšpunktā, ieraksta pilota reģistrācijas žurnālā un to paraksta par apmācību atbildīgās *ATO* vai *DTO* mācību daļas vadītājs.

SFCL.205 Planiera vilkšanas un reklāmkaroga vilkšanas kvalifikācijas atzīme

- a) *SPL* turētāji, kuriem ir tiesības veikt lidojumus ar *TMG*, velk planierus vai reklāmkarogus tikai tad, ja tiem ir attiecīga planiera vilkšanas vai reklāmkaroga vilkšanas kvalifikācijas atzīme saskaņā ar šo punktu.
- b) Planiera vilkšanas kvalifikācijas atzīmes pretendenti:
- 1) pēc *TMG* tiesību saņemšanas ir veikuši vismaz 30 stundas nolidojuma *PIC* statusā un 60 pacelšanās un nosēšanās ar *TMG*;
 - 2) apguvuši apmācības kursu, ko nodrošina *ATO* vai *DTO* un kas ietver:
 - i) teorētisko zināšanu mācības par planiera vilkšanas lidojumiem un procedūrām;
 - ii) vismaz 10 mācību lidojumus, velkot planieri, tostarp vismaz 5 mācību lidojumus instruktora pavadībā;
 - iii) ja *SPL* turētāja tiesības attiecas tikai uz *TMG* saskaņā ar SFCL.150. punkta d) apakšpunktu, – piecus iepazīšanās lidojumus ar planieri, kuru palaiž gaisa kuģis.

▼ **M1**

- c) Reklāmkaroga vilkšanas kvalifikācijas atzīmes pretendenti:
- 1) pēc *TMG* tiesību saņemšanas ir veikuši vismaz 100 stundas nolidojuma un 200 pacelšanās un nosēšanās *PIC* statusā ar *TMG*;
 - 2) apguvuši apmācības kursu, ko nodrošina *ATO* vai *DTO* un kas ietver:
 - i) teorētisko zināšanu mācības par reklāmkaroga vilkšanas lidojumiem un procedūrām;
 - ii) vismaz 10 mācību lidojumus, velkot reklāmkarogu, tostarp vismaz 5 mācību lidojumus instruktora pavadībā.
- d) Planiera vilkšanas kvalifikācijas atzīmes vai reklāmkaroga vilkšanas kvalifikācijas atzīmes pretendenti saskaņā ar šo punktu, kuriem jau ir planiera vilkšanas vai reklāmkaroga vilkšanas kvalifikācijas atzīme saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1178/2011 I pielikuma (*Part-FCL*) FCL.805. punkta b) apakšpunktu vai kuri ir izpildījuši visas prasības minētās kvalifikācijas atzīmes saņemšanai:
- 1) saņem ieskaiti pilnā apjomā b) vai c) apakšpunkta prasību izpildei nolūkā iegūt, attiecīgi, planiera vilkšanas vai reklāmkaroga vilkšanas kvalifikācijas atzīmi, ja pretendentu attiecīgā vilkšanas kvalifikācijas atzīme, kā noteikts d) apakšpunktā, ietver tiesības veikt vilkšanu ar *TMG*; vai
 - 2) ar *TMG* ir veikuši vismaz trīs mācību lidojumus instruktora pavadībā, kuri aptver, attiecīgi, visu planiera vilkšanas vai reklāmkaroga vilkšanas mācību programmu.
- e) Informāciju par apmācības kursa pabeigšanu, kā noteikts b) apakšpunkta 2) punktā, c) apakšpunkta 2) punktā un d) apakšpunkta 2) punktā, ieraksta reģistrācijas žurnālā un to paraksta, attiecīgi, par apmācību atbildīgās *ATO* vai *DTO* mācību daļas vadītājs vai par apmācību atbildīgais instruktors.
- f) Lai izmantotu planiera vilkšanas vai reklāmkaroga vilkšanas kvalifikācijas atzīmes piešķirtās tiesības, kvalifikācijas atzīmes turētājs iepriekšējos divos gados ir veicis vismaz piecus vilkšanas lidojumus.
- g) Ja planiera vilkšanas kvalifikācijas atzīmes turētājs nav izpildījis f) apakšpunkta prasības, pirms tiesību izmantošanas atsākšanas tas veic trūkstošos vilkšanas lidojumus instruktora pavadībā vai instruktora uzraudzībā.

SFCL.210 Kvalifikācijas atzīme lidojumiem ar *TMG* naktī

- a) *SPL* turētāji, kuriem ir tiesības veikt lidojumus ar *TMG*, izmanto *TMG* tiesības *VFR* apstākļos naktī tikai tad, ja tiem ir kvalifikācijas atzīme lidojumiem ar *TMG* naktī saskaņā ar šo punktu.
- b) Pretendenti uz kvalifikācijas atzīmi lidojumiem ar *TMG* naktī vispirms apgūst apmācības kursu *ATO* vai *DTO*. Apmācības kursā ir:
- 1) teorētisko zināšanu mācības par lidojumiem vizuālo lidojumu noteikumu (*VFR*) apstākļos naktī;
 - 2) vismaz piecas stundas nolidojuma ar *TMG* naktī, tostarp vismaz trīs stundas nolidojuma ar instruktoru, ietverot vismaz:
 - i) vienu stundu maršruta lidojuma navigācijas, tostarp vismaz vienu vismaz 50 km (27 NM) garu maršruta lidojumu instruktora pavadībā;
 - ii) piecas patstāvīgas pacelšanās; un
 - iii) piecas patstāvīgas nosēšanās ar pilnīgu apstāšanos.

▼ **M1**

- c) Lai pabeigtu apmācību naktī, *SPL* turētājs vispirms apgūst instrumentālo lidojumu pamatapmācību, kas nepieciešama privātpilota apliecības (*PPL*) saņemšanai saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1178/2011 I pielikuma (*Part-FCL*) noteikumiem.
- d) Pretendenti uz kvalifikācijas atzīmi lidojumiem ar *TMG* naktī saskaņā ar šo punktu pilnā apjomā ieskaita b) un c) apakšpunkta prasību izpildi, ja tiem ir kvalifikācijas atzīme lidojumiem naktī saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1178/2011 I pielikuma (*Part-FCL*) FCL.810. punktu vai ja tie ir izpildījuši visas prasības minētās kvalifikācijas atzīmes saņemšanai.

SFCL.215 Tiesības lidojumiem mākoņos ar planieri

- a) *SPL* turētāji lido mākoņos ar planieri tikai tad, ja:
 - 1) visi dzinēji ir apturēti, ja tādi ir; un
 - 2) tiem ir tiesības lidojumiem mākoņos ar planieri saskaņā ar šo punktu.
- b) *SPL* piešķirtās tiesības ietver tiesības lidojumiem mākoņos ar planieri tikai tad, ja pilots:
 - 1) pēc apliecības saņemšanas ir lidojis vismaz 30 stundas planiera *PIC* statusā;
 - 2) apguvis vismaz apmācības kursu, ko nodrošina *ATO* vai *DTO* un kas ietver:
 - i) teorētisko zināšanu mācības;
 - ii) vismaz divas stundas lidošanas apmācības instruktora pavadībā planieros, kuru dzinēji ir apturēti, ja tādi ir, vadot gaisa kuģi tikai ar instrumentu palīdzību. Tomēr ne vairāk kā 50 % lidošanas apmācības instruktora pavadībā var veikt ar *TMG*, kurus darbina ar dzinēju, ar nosacījumu, ka šos mācību lidojumus veic vizuālajos meteoroloģiskajos apstākļos (*VMC*).
- c) Lai iegūtu tiesības lidojumiem mākoņos ar planieri, *SPL* turētājs, kuram ir arī instrumentālo lidojumu pamatlīmeņa kvalifikācijas atzīme (*BIR*) vai *IR(A)* saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1178/2011 I pielikumu (*Part-FCL*) vai kurš ir izpildījis visas prasības, lai saņemtu vienu no minētajām kvalifikācijas atzīmēm:
 - 1) saņem ieskaitī pilnā apjomā b) apakšpunkta 2) punkta i) apakšpunkta prasību izpildei;
 - 2) Atkāpjoties no b) apakšpunkta 2) punkta ii) apakšpunkta, apgūst vismaz vienu stundu lidošanas apmācības instruktora pavadībā planierī, vadot gaisa kuģi tikai ar instrumentu palīdzību.
- d) Informāciju par apmācības kursa pabeigšanu, kā noteikts attiecīgi b) apakšpunkta 2) punktā vai c) apakšpunkta 2) punktā, ieraksta reģistrācijas žurnālā un to paraksta par apmācību atbildīgās *ATO* vai *DTO* mācību daļas vadītājs.
- e) *SPL* turētāji izmanto tiesības lidojumiem mākoņos ar planieri tikai tad, ja divu gadu laikā pirms paredzētā lidojuma mākoņos tie ir veikuši vismaz vienu stundu nolidojuma vai piecus lidojumus *PIC* statusā, izmantojot tiesības lidojumiem mākoņos ar planieri.
- f) Ja *SPL* turētāji, kuriem ir tiesības lidojumiem mākoņos ar planieri, nav izpildījuši e) apakšpunkta prasības, bet vēlas atsākt izmantot tiesības lidojumiem mākoņos ar planieri, tie:

▼ **M1**

- 1) nokārto kvalifikācijas pārbaudi *FE(S)* klātbūtnē; vai
 - 2) veic e) apakšpunktā noteikto papildu nolidojumu vai lidojumus *FI(S)* pavadībā.
- g) *SPL* turētājiem, kuriem ir tiesības lidojumiem mākoņos ar planieri un arī *BIR* vai *IR(A)* saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1178/2011 I pielikumu (*Part-FCL*), pilnā apjomā ieskaita e) apakšpunkta prasību izpildi.

*FI APAKŠDAĻA***LIDOJUMU INSTRUKTORI***1. iedaļa***Vispārīgas prasības****SFCL.300 Lidojumu instruktora sertifikāts**

a) Vispārīgi noteikumi

Instruktors vada lidošanas apmācību planierī tikai tad, ja:

- 1) tam ir:
 - i) *SPL*, ietverot tiesības, kvalifikācijas atzīmes un sertifikātus, attiecībā uz ko nodrošināma lidošanas apmācība;
 - ii) attiecīgajai apmācībai atbilstīgs planieru lidojumu instruktora (*FI(S)*) sertifikāts, kas izdots saskaņā ar šo apakšdaļu;
- 2) tam ir tiesības lidošanas apmācības laikā veikt planiera *PIC* funkcijas.

b) Apmācība, ko nodrošina ārpus dalībvalstu teritorijas

- 1) Atkāpjoties no a) apakšpunkta 1) punkta, gadījumā, ja lidošanas apmācību nodrošina saskaņā ar šo pielikumu (*Part-SFCL*) apstiprināta apmācības kursa laikā ārpus teritorijas, kas ir dalībvalstu atbildībā saskaņā ar Čikāgas konvenciju, kompetentā iestāde izdod lidojumu instruktora sertifikātu pretendentam, kuram ir planiera pilota apliecība, kas atbilst Čikāgas konvencijas 1. pielikumam, ar nosacījumu, ka pretendents:
 - i) ir ieguvis vismaz apliecību, attiecīgā gadījumā ietverot tiesības, kvalifikācijas atzīmes vai sertifikātus, kas ir līdzvērtīgi tiem, attiecībā uz kuriem pretendents ir pilnvarots pildīt instruktora funkcijas;
 - ii) atbilst šajā apakšdaļā noteiktajām prasībām *FI(S)* sertifikāta izdošanai ar attiecīgajām instruktora tiesībām;
 - iii) kompetentajai iestādei ir apliecinājis pienācīga līmeņa zināšanas par Eiropas aviācijas drošības noteikumiem, kuras pretendentam ļauj īstenot instruktora tiesības saskaņā ar šo pielikumu.
- 2) Sertifikāts attiecas tikai uz lidošanas apmācības nodrošināšanu:
 - i) ārpus teritorijas, kas ir dalībvalstu atbildībā saskaņā ar Čikāgas konvenciju;
 - ii) studentpilotam, kas pietiekami labi pārvalda valodu, kādā tiek nodrošināta lidošanas apmācība.

▼ **M1**

2. iedaļa

Planieru lidojumu instruktora sertifikāts – FI(S)**SFCL.315 FI(S) sertifikāts – tiesības un nosacījumi**

- a) Ja ir nodrošināta pretendenta atbilstība SFCL.320. punkta noteikumiem un izpildīti turpmāk norādītie nosacījumi, izdod *FI(S)* sertifikātu ar tiesībām vadīt lidošanas apmācību šādām vajadzībām:
- 1) *SPL*;
 - 2) papildu tiesības lidojumiem ar planieri saskaņā ar SFCL.150. punkta e) apakšpunktu;
 - 3) palaišanas metodes saskaņā ar SFCL.155. punktu, ar nosacījumu, ka pretendents *PIC* statusā ir veicis:
 - i) attiecībā uz palaišanu, izmantojot ievilcēju lidmašīnu, – vismaz 30 palaišanas; vai
 - ii) attiecībā uz palaišanu, izmantojot vinču, – vismaz 50 palaišanas;
 - 4) papildu *TMG* tiesības saskaņā ar SFCL.150. punkta b) apakšpunktu, ar nosacījumu, ka pretendents ir:
 - i) veicis vismaz 30 stundas nolidojuma *PIC* statusā ar *TMG*;
 - ii) apguvis apmācību, kā noteikts SFCL.330. punkta b) apakšpunkta 2) punktā;
 - iii) tādām *FI(S)*, kas kvalificēts saskaņā ar 7) punktu un kuru iecēlis *ATO* vai *DTO* mācību daļas vadītājs, ir apliecinājis spēju vadīt mācības ar *TMG*;
 - 5) akrobātisko lidojumu pamattiesības, paplašinātas akrobātisko lidojumu tiesības vai tiesības lidojumiem mākoņos ar planieri vai planiera vilkšanas vai reklāmkaroga vilkšanas kvalifikācijas atzīme, ar nosacījumu, ka pretendents ir:
 - i) gadījumā, ja apmācība tiek veikta akrobātisko lidojumu pamattiesību vai paplašinātu akrobātisko lidojumu tiesību vajadzībām, – ir ieguvis paplašinātas akrobātisko lidojumu tiesības saskaņā ar SFCL.200. punkta c) apakšpunktu;
 - ii) tādām *FI(S)*, kas kvalificēts saskaņā ar a) apakšpunkta 7) punktu un kuru iecēlis *ATO* vai *DTO* mācību daļas vadītājs, ir apliecinājis spēju vadīt mācības attiecīgo tiesību vai kvalifikācijas atzīmes vajadzībām;
 - 6) lidojumi ar *TMG* naktī, ar nosacījumu, ka pretendents:
 - i) atbilst nakts lidojumu pieredzes prasībām, kas noteiktas SFCL.160. punkta e) apakšpunkta 2) punktā;
 - ii) tādām *FI(S)*, kas kvalificēts saskaņā ar 7) punktu un kuru iecēlis *ATO* vai *DTO* mācību daļas vadītājs, ir apliecinājis spēju vadīt mācības ar *TMG* naktī;
 - 7) *FI(S)* sertifikāts ar nosacījumu, ka pretendents:
 - i) lidošanas apmācībā ir veicis vismaz 50 lidojumu stundas vai 150 palaišanas ar planieriem;
 - ii) saskaņā ar procedūru, ko šādā nolūkā izstrādājusi kompetentā iestāde, tādām *FI(S)*, kas kvalificēts saskaņā ar šo apakšpunktu un kuru iecēlis *ATO* vai *DTO* mācību daļas vadītājs, ir apliecinājis spēju vadīt mācības *FI(S)* sertifikāta vajadzībām;

▼ **M1**

b) Šā punkta a) apakšpunktā norādītās tiesības ietver tiesības vadīt lidošanas apmācību šādām vajadzībām:

- 1) attiecīgās apliecības, tiesību, kvalifikācijas atzīmju vai sertifikāta izdošana; un
- 2) attiecīgā gadījumā, to derīguma termiņa pagarināšana, atjaunošana vai atbilstība šajā pielikumā noteiktajām attiecīgajām prasņu uzturēšanas prasībām.

SFCL.320 FI(S) sertifikāts – priekšnosacījumi un prasības

FI(S) sertifikāta pretendenti:

- a) ir vismaz 18 gadus veci;
- b) atbilst SFCL.300. punkta a) apakšpunkta 1) punkta i) apakšpunkta un 2) punkta prasībām;
- c) ir veikuši 100 stundas nolidojuma un 200 palaišanas *PIC* statusā ar planieriem.
- d) *ATO* vai *DTO* ir pabeiguši instruktora apmācības kursu saskaņā ar SFCL.330. punktu; un
- e) ir sekmīgi izturējuši kompetences novērtēšanu saskaņā ar SFCL.345. punktu.

SFCL.325 FI(S) kompetence un novērtējums

Pretendenti uz *FI(S)* sertifikātu nodrošina apmācību šādu kompetenču iegūšanai:

- a) mācību resursu sagatavošana;
- b) mācību procesu veicinoša klimata veidošana;
- c) zināšanu nodošanas prasmes;
- d) apdraudējuma un kļūdu pārvaldības (*TEM*) un apkalpes resursu pārvaldības (*CRM*) integrēšana;
- e) laika pārvaldība mācību mērķu sasniegšanai;
- f) mācību procesa sekmēšana;
- g) apmācāmās personas snieguma novērtēšana;
- h) progresu uzraudzīšana un izvērtēšana;
- i) mācību sesiju izvērtēšana; un
- j) ziņojuma sagatavošana par sasniegto rezultātu.

SFCL.330 FI(S) – apmācības kurss

a) Pretendenti uz *FI(S)* sertifikātu 12 mēnešu laikā pirms apmācības kursa sākšanas *ATO* vai *DTO* sekmīgi iztur īpašu pirmsiestāšanās novērtēšanu, kuras mērķis ir novērtēt pretendenta spēju apgūt attiecīgo kursu.

b) *FI(S)* apmācības kurss ietver:

- 1) attiecībā uz planieriem, izņemot *TMG*:
 - i) SFCL.325. punktā noteiktos elementus;
 - ii) 25 stundas mācīšanas un mācīšanās;
 - iii) 30 stundas teorētisko zināšanu mācību, tostarp pārbaudes mācību gaitā;
 - iv) lidošanas apmācību, kas ietver vismaz sešas stundas, no kurām ne vairāk kā trīs stundas var veikt ar *TMG*, vai 20 palaišanas;

▼ **M1**

- 2) turklāt, ja *FI(S)* sertifikāta piešķirtās tiesības ietvers SFCL.315. punkta a) apakšpunkta 4) un 6) punktā noteiktās tiesības, – vismaz sešas stundas lidošanas apmācības instruktora pavadībā ar *TMG*.
- c) Pretendentiem, kuriem jau ir instruktora sertifikāts saskaņā ar Regulas (ES) 2018/395 III pielikumu (*Part-BFCL*) vai Regulas (ES) Nr. 1178/2011 I pielikumu (*Part-FCL*), pilnā apjomā ieskaita b) apakšpunkta 1) punkta ii) apakšpunkta prasību izpildi.
- d) Ja pilots, kam ir vai ir bijis *FI(A)*, *(H)* vai *(As)*, piesakās *FI(S)* sertifikāta saņemšanai, tam ieskaita 18 stundas b) apakšpunkta 1) punkta iii) apakšpunkta prasību izpildei.

SFCL.345 *FI(S)* – kompetences novērtēšana

- a) Pretendenti uz *FI(S)* sertifikātu sekmīgi iztur kompetences novērtēšanu, lai saskaņā ar SFCL.415. punkta c) apakšpunktu kvalificētam eksaminētajam apliecinātu spēju nodrošināt studentpilota mācību vadīšanu nolūkā sasniegt *SPL* izdošanai vajadzīgo līmeni.
- b) Novērtēšanā ietilpst:
 - 1) SFCL.325. punktā aprakstīto kompetenču apliecināšana attiecībā uz pirmslidojuma un pēclidojuma instruktāžu un teorētisko zināšanu mācību vadīšanu;
 - 2) mutisks teorētisko zināšanu eksāmens uz zemes, pirmslidojuma un pēclidojuma instruktāža un instruktāžas spēju apliecināšana lidojuma laikā ar planieri;
 - 3) atbilstīgi uzdevumi instruktora kompetenču novērtēšanai.
- c) Kompetences novērtēšanu nolūkā pirmo reizi izdot *FI(S)* sertifikātu veic ar planieriem, izņemot *TMG*.

SFCL.350 *FI(S)* – tiesību ierobežojumi

- a) *FI(S)* tiesības ierobežo, attiecinot tikai uz lidošanas apmācības vadīšanu tāda *FI(S)* uzraudzībā, kura tiesības nav ierobežotas un kuru šim nolūkam izraudzījusies *ATO* vai *DTO*, šādos gadījumos:
 - 1) *SPL* izdošanai;
 - 2) *SPL* piešķirto tiesību paplašināšanai, iekļaujot papildu planiera vai *TMG* tiesības saskaņā ar SFCL.150. punktu;
 - 3) *SPL* piešķirto tiesību paplašināšanai, iekļaujot papildu palaišanas metodes saskaņā ar SFCL.155. punktu; un
 - 4) akrobātisko lidojumu pamattiesību, paplašinātu akrobātisko lidojumu tiesību vai tiesību lidojumiem mākoņos ar planieri vai planiera vilkšanas vai reklāmkaroga vilkšanas kvalifikācijas atzīmes vajadzībām.
- b) Vadot apmācību uzraudzībā saskaņā ar a) apakšpunktu, *FI(S)* nav tiesību atļaut studentpilotam veikt pirmo patstāvīgo lidojumu vai pirmo patstāvīgo maršruta lidojumu.
- c) Šā punkta a) un b) apakšpunktā noteiktos ierobežojumus svīturo no *FI(S)* sertifikāta pēc tam, kad *FI(S)* ir veicis lidošanas apmācību, kas ietver vismaz 15 stundas vai 50 palaišanas, aptverot visus planiera lidojuma posmus. Ja *FI(S)*, kura tiesības ir ierobežotas, atbilst SFCL.330. punkta b) apakšpunkta 2) punkta noteikumiem, 5 no šīm 15 stundām var veikt ar *TMG* un 15 no šīm 50 palaišanas reizēm var aizstāt ar pacelšanos un nosēšanos ar *TMG*.

▼ **M1****SFCL.360 *FI(S)* sertifikāts – prasmju uzturēšanas prasības**

a) *FI(S)* sertifikāta turētājs izmanto sava sertifikāta piešķirtās tiesības tikai tad, ja pirms paredzētās minēto tiesību izmantošanas tas:

1) iepriekšējos trīs gados:

i) *ATO*, *DTO* vai kompetentajā iestādē ir pabeidzis instruktora prasmju atsvaidzināšanas kursu, kura laikā turētājs apguvis teorētisko zināšanu mācības nolūkā atsvaidzināt un atjaunināt planieru lidojumu instruktoriem vajadzīgās zināšanas; un

ii) vadot lidošanas apmācību *FI(S)* statusā, ir veicis vismaz:

A) 30 stundas; vai

B) 60 palaišanas vai pacelšanās un nosēšanās; un

2) iepriekšējos deviņos gados saskaņā ar procedūru, ko šādā nolūkā izstrādājusi kompetentā iestāde, tādām *FI(S)*, kas kvalificēts saskaņā ar SFCL.315. punkta a) apakšpunkta 7) punktu un kuru iecēlis *ATO* vai *DTO* mācību daļas vadītājs, ir apliecinājis spēju vadīt mācības ar planieriem.

b) Stundas, kas *FE(S)* statusā nolidotas prasmju pārbaudi, kvalifikācijas pārbaudi un kompetences novērtēšanas laikā, pilnā apjomā ieskaita a) apakšpunkta 1) punkta ii) apakšpunkta prasību izpildei.

c) Ja *FI(S)* sertifikāta turētājs nav veicis mācību lidojumu *FI(S)* uzraudzībā un atbilstīgi *FI(S)* prasībām saskaņā ar a) apakšpunkta 2) punktu, tas neizmanto *FI(S)* sertifikāta piešķirtās tiesības, pirms nav sekmīgi izturējis kompetences novērtēšanu saskaņā ar SFCL.345. punktu.

d) Lai atsāktu *FI(S)* sertifikāta piešķirto tiesību izmantošanu, *FI(S)* sertifikāta turētājs, kas nav izpildījis visas a) apakšpunkta prasības, izpilda SFCL.345. punkta a) apakšpunkta 1) punkta i) apakšpunkta prasības.

*FE APAKŠDAĻA***LIDOJUMU EKSMINĒTĀJI***1. iedaļa***Vispārīgas prasības****SFCL.400 Planieru lidojumu eksaminētāja sertifikāti**

a) Vispārīgi noteikumi

Eksaminētājs prasmju pārbaudes, kvalifikācijas pārbaudes vai kompetences novērtēšanu saskaņā ar šo pielikumu veic tikai, tad ja:

1) tam ir:

i) *SPL*, ietverot tiesības, kvalifikācijas atzīmes un sertifikātus, attiecībā uz ko tas ir pilnvarots vadīt prasmju pārbaudes, kvalifikācijas pārbaudes vai kompetences novērtēšanu, un tiesības vadīt attiecīgās mācības;

ii) *FE(S)* sertifikāts, ietverot tiesības atbilstīgi veicamajai prasmju pārbaudei, kvalifikācijas pārbaudei vai kompetences novērtēšanai, kas izdots saskaņā ar šo apakšdaļu;

2) tas ir pilnvarots prasmju pārbaudes, kvalifikācijas pārbaudes vai kompetences novērtēšanas laikā planierī rīkoties *PIC* statusā.

▼ **M1**

- b) Eksaminācija, ko vada ārpus dalībvalstu teritorijas
- 1) Atkāpjoties no a) apakšpunkta 1) punkta, gadījumā, ja prasmju pārbaudes un kvalifikācijas pārbaudes veic ārpus teritorijas, kas ir dalībvalstu atbildībā saskaņā ar Čikāgas konvenciju, kompetentā iestāde izdod eksaminētāja sertifikātu pretendentam, kuram ir planiera pilota apliecība, kas atbilst Čikāgas konvencijas 1. pielikumam, ar nosacījumu, ka pretendents:
 - i) ir ieguvis vismaz apliecību, attiecīgā gadījumā ietverot tiesības, kvalifikācijas atzīmes vai sertifikātus, kas ir līdzvērtīgi tiem, attiecībā uz kuriem pretendents ir pilnvarots veikt prasmju pārbaudes vai kvalifikācijas pārbaudes;
 - ii) atbilst attiecīgā eksaminētāja sertifikāta izdošanas prasībām, kas noteiktas šajā apakšdaļā;
 - iii) kompetentajai iestādei ir apliecinājis pienācīga līmeņa zināšanas par Savienības aviācijas drošības noteikumiem, kuras ļauj īstenot eksaminētāja tiesības saskaņā ar šo pielikumu.
 - 2) Sertifikāts, kas minēts 1) punktā, attiecas tikai uz prasmju pārbaudi un kvalifikācijas pārbaudi veikšanu:
 - i) ārpus teritorijas, kas ir dalībvalstu atbildībā saskaņā ar Čikāgas konvenciju; un
 - ii) pilotam, kas pietiekami labi pārvalda valodu, kādā tiek veikta pārbaude.

SFCL.405 Tiesību ierobežojumi saistībā ar personisku ieinteresētību

Planieru lidojumu eksaminētājs nevada:

- a) tāda pretendenta prasmju pārbaudi vai kompetences novērtēšanu apliecības, kvalifikācijas atzīmes vai sertifikāta izdošanas vajadzībām, kuram eksaminētājs nodrošinājis vairāk nekā 50 % lidošanas apmācības, kas vajadzīga, lai saņemtu apliecību, kvalifikācijas atzīmi vai sertifikātu, attiecībā uz kuru tiek veikta prasmju pārbaude vai kompetences novērtēšana; vai
- b) prasmju pārbaudi, kvalifikācijas pārbaudi vai kompetences novērtēšanu, ja eksaminētājs uzskata, ka viņa objektivitāte, iespējams, ir ietekmēta.

SFCL.410 Prasmju pārbaudi, kvalifikācijas pārbaudi un kompetences novērtēšanas vadīšana

- a) Vadot prasmju pārbaudes, kvalifikācijas pārbaudes un kompetences novērtēšanu, planieru lidojumu eksaminētājs veic visu turpmāk minēto:
 - 1) nodrošina, ka saziņa ar pretendentu tiek veikta bez valodas barjerām;
 - 2) pārliecinās, ka pretendents atbilst visām šajā pielikumā noteiktajām kvalifikācijas, apmācības un pieredzes prasībām tādas apliecības, tiesību, kvalifikācijas atzīmes vai sertifikāta izdošanai, derīguma termiņa pagarināšanai vai atjaunošanai, attiecībā uz ko prasmju pārbaude, kvalifikācijas pārbaude vai kompetences novērtēšana tiek kārtota;
 - 3) informē pretendentu par sekām, ko rada nepilnīgas, neprecīzas vai nepatiesas informācijas sniegšana par pretendenta apmācību un lidojumu pieredzi.
- b) Pēc prasmju pārbaudes, kvalifikācijas pārbaudes vai kompetences novērtēšanas planieru lidojumu eksaminētājs:
 - 1) informē pretendentu par prasmju pārbaudes, kvalifikācijas pārbaudes vai kompetences novērtēšanas rezultātiem;

▼ **M1**

- 2) ja ir sekmīgi izturēta kompetences novērtēšana derīguma termiņa pagarināšanai vai atjaunošanai, pretendenta apliecībā vai sertifikātā apstiprina jauno derīguma beigu datumu, ja par pretendenta apliecību atbildīgā kompetentā iestāde ir devusi attiecīgu pilnvarojumu;
- 3) pretendentam izsniedz parakstītu ziņojumu par prasmju pārbaudi, kvalifikācijas pārbaudi vai kompetences novērtēšanu un bez kavēšanās iesniedz ziņojuma kopijas par pretendenta apliecību atbildīgajai kompetentajai iestādei un kompetentajai iestādei, kas izdevusi eksaminētāja sertifikātu. Ziņojumā iekļauj:
 - i) paziņojumu, ka planieru lidojumu eksaminētājs no pretendenta ir saņēmis informāciju par pretendenta pieredzi un apmācību un ka eksaminētājs uzskata šo pieredzi un apmācību par atbilstīgu šā pielikuma piemērojamajām prasībām;
 - ii) apstiprinājumu, ka ir veikti visi nepieciešamie manevri un uzdevumi, kā arī informāciju par teorētisko zināšanu mutisko eksāmenu, ja tāds ticis kārtots. Ja kāds no punktiem minētajās kategorijās nav nokārtots, eksaminētājs norāda šāda novērtējuma iemeslu;
 - iii) prasmju pārbaudes, kvalifikācijas pārbaudes vai kompetences novērtēšanas rezultātu;
 - iv) paziņojumu, ka planieru lidojumu eksaminētājs ir izskatījis un piemērojis pretendenta kompetentās iestādes valsts procedūras un prasības, ja kompetentā iestāde, kas atbildīga par pretendenta apliecību, nav tā pati, kas izdevusi eksaminētāja sertifikātu;
 - v) planieru lidojumu eksaminētāja sertifikāta kopiju, kurā norādīta planieru lidojumu eksaminētāja tiesību darbības joma, ja tiek veikta tāda pretendenta prasmju pārbaude, kvalifikācijas pārbaude vai kompetences novērtēšana, kura kompetentā iestāde nav tā pati, kas izdevusi eksaminētāja sertifikātu.
- c) Planieru lidojumu eksaminētājs piecus gadus saglabā protokolus ar informāciju par visām vadītājam prasmju pārbaudēm, kvalifikācijas pārbaudēm un kompetences novērtēšanu un to rezultātiem.
- d) Pēc pieprasījuma, ko veic par planieru lidojumu eksaminētāja sertifikātu atbildīgā kompetentā iestāde vai par pretendenta apliecību atbildīgā kompetentā iestāde, planieru lidojumu eksaminētāji iesniedz visus protokolus, ziņojumus un jebkādu citu informāciju, kas nepieciešama uzraudzības veikšanai.

2. iedaļa

Planieru lidojumu eksaminētāja sertifikāts – FE(S)**SFCL.415 FE(S) sertifikāts – tiesības un nosacījumi**

Ja ir nodrošināta pretendenta atbilstība SFCL.420. punkta noteikumiem un izpildīti turpmāk norādītie nosacījumi, pēc pieteikuma iesniegšanas izdod FE(S) sertifikātu ar tiesībām vadīt:

- a) prasmju pārbaudes un kvalifikācijas pārbaudes SPL vajadzībām, ar nosacījumu, ka pretendents ar planieriem, izņemot TMG, ir veicis 300 stundas nolidojuma pilota statusā, tostarp lidošanas apmācību, kas ietver 150 stundas vai 300 palaišanas;
- b) prasmju pārbaudes SPL piešķirto tiesību paplašināšanai, attiecinot uz TMG saskaņā ar SFCL.150. punkta e) apakšpunktu, ar nosacījumu, ka pretendents ar planieriem ir veicis 300 stundas nolidojuma, tostarp 50 stundas lidošanas apmācības ar TMG;

▼ **M1**

- c) kompetences novērtēšanu *FI(S)* sertifikātu izdošanai attiecībā uz planieriem, ar nosacījumu, ka pretendents ir:
- 1) ir veicis vismaz 500 stundas nolidojuma pilota statusā ar planieriem, tostarp, ja *FE(S)* sertifikāta piešķirtās tiesības tiks izmantotas:
 - i) planieros, izņemot *TMG*, – vismaz 10 stundas vai 30 palaišanas, apmācot pretendentu uz *FI(S)* sertifikātu planieros, izņemot *TMG*;
 - ii) *TMG*, – vismaz 10 stundas vai 30 pacelšanās un nosēšanās, apmācot pretendentu uz *FI(S)* sertifikātu ar *TMG*;
 - 2) apguvis īpašu apmācību eksaminētāja standartizācijas kursā saskaņā ar SFCL.430. punktu.

SFCL.420 *FE(S)* sertifikāts – priekšnosacījumi un prasības

FE(S) sertifikāta pretendenti:

- a) atbilst SFCL.400. punkta a) apakšpunkta 1) punkta i) apakšpunkta un 2) punkta prasībām;
- b) ir apguvuši *FE(S)* standartizācijas kursu saskaņā ar SFCL.430. punktu;
- c) ir sekmīgi izturējuši kompetences novērtēšanu saskaņā ar SFCL.445. punktu.
- d) ir apliecinājuši attiecīgu sagatavotību saistībā ar *FE(S)* sertifikāta piešķirtajām tiesībām; un
- e) ir apliecinājuši, ka trīs iepriekšējo gadu laikā tiem nav piemērotas nekādas sankcijas par neatbilstību Regulai (ES) 2018/1139 un tās deleģētajiem un īstenošanas aktiem, tostarp nav apturēta, ierobežota vai atsaukta neviena no pretendenta apliecībām, kvalifikācijas atzīmēm vai sertifikātiem, kas izdoti saskaņā ar šo pielikumu, Regulas (ES) Nr. 1178/2011 I pielikumu (*Part-FCL*) vai Regulas (ES) 2018/395 III pielikumu (*Part-BFCL*).

SFCL.430 *FE(S)* sertifikāts – standartizācijas kurss

- a) *FE(S)* sertifikāta pretendenti apgūst standartizācijas kursu, ko nodrošina vai nu kompetentā iestāde, vai *ATO* vai *DTO* un ko apstiprinājusī minētā kompetentā iestāde.
- b) Standartizācijas kurss ir pielāgots atbilstīgi tiesībām, kuras planieru lidojumu eksaminētājs vēlas saņemt, un tajā ir teorētiskā un praktiskā apmācība, tostarp vismaz:
 - 1) divu prasmju pārbaužu, kvalifikācijas pārbaužu vai kompetences novērtēšanu vadīšana *SPL* vai ar to saistīto kvalifikācijas atzīmju vai sertifikātu vajadzībām;
 - 2) apmācība par piemērojamajām šā pielikuma prasībām un piemērojamajām gaisa kuģu ekspluatācijas prasībām, prasmju pārbaužu, kvalifikācijas pārbaužu un kompetences novērtēšanas vadīšanu un attiecīgo dokumentu un ziņojumu sagatavošanu;
- 3) instruktāža par šādiem jautājumiem:
 - i) valstu administratīvās procedūras;
 - ii) personas datu aizsardzības prasības;
 - iii) eksaminētāja atbildība;
 - iv) eksaminētāja apdrošināšana pret nelaimes gadījumiem;
 - v) valstu nodevas; un

▼ **M1**

- vi) informācija par to, kā iegūstama i)–v) apakšpunktā ietvertā informācija, ja tiek veikta tāda pretendenta prasmju pārbaude, kvalifikācijas pārbaude vai kompetences novērtēšana, kura kompetentā iestāde nav tā pati, kas izdevusi eksaminētāja sertifikātu.
- c) *FE(S)* sertifikāta turētājs nevada tāda pretendenta prasmju pārbaudi, kvalifikācijas pārbaudi vai kompetences novērtēšanu, kura kompetentā iestāde nav tā pati, kas izdevusi eksaminētāja sertifikātu, ja vien tas nav izskatījis jaunāko pieejamo informāciju par pretendenta kompetentās iestādes attiecīgajām valsts procedūrām.

SFCL.445 *FE(S)* sertifikāts – kompetences novērtēšana

Pretendents, kas vēlas pirmo reizi saņemt *FE(S)* sertifikātu, savu kompetenci *FE(S)* statusā apliecina kompetentās iestādes inspektoram vai vadošajam eksaminētājam, kuru šim nolūkam īpaši pilnvarojusi par *FE(S)* sertifikātu atbildīgā kompetentā iestāde. Kompetences novērtēšanas laikā pretendents vada prasmju pārbaudi, kvalifikācijas pārbaudi vai kompetences novērtēšanu, kas aptver instruktāžu, prasmju pārbaudes, kvalifikācijas pārbaudes vai kompetences novērtēšanas vadīšanu un tās personas novērtēšanu, kuras pārbaude vai novērtēšana tiek veikta, mutisko iztaujāšanu un reģistrācijas dokumentu sagatavošanu.

SFCL.460 *FE(S)* sertifikāts – derīgums, derīguma termiņa pagarināšana un atjaunošana

- a) *FE(S)* sertifikāts ir derīgs piecus gadus.
- b) *FE(S)* sertifikāta derīguma termiņu pagarina, ja tā turētājs:
 - 1) *FE(S)* sertifikāta derīguma termiņa laikā ir pabeidzis eksaminētāja prasmju atsvaidzināšanas kursu, kuru nodrošina vai nu kompetentā iestāde, vai *ATO* vai *DTO* un kuru apstiprinājusi minētā kompetentā iestāde, un kura laikā sertifikāta turētājs apguvis teorētisko zināšanu mācības nolūkā atsvaidzināt un atjaunināt planieru lidojumu eksaminētājiem vajadzīgās zināšanas;
 - 2) iepriekšējos 24 mēnešos pirms sertifikāta derīguma termiņa beigām kompetentās iestādes inspektoram vai eksaminētājam, kuru šim nolūkam īpaši pilnvarojusi par *FE(B)* sertifikātu atbildīgā kompetentā iestāde, ir apliecinājis spēju vadīt prasmju pārbaudes, kvalifikācijas pārbaudes vai kompetences novērtēšanu.
- c) *FE(S)* sertifikāta turētājs, kuram ir arī viens vai vairāki citu gaisa kuģu kategoriju eksaminētāja sertifikāti saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1178/2011 I pielikumu (*Part-FCL*) vai Regulas (ES) 2018/395 III pielikumu (*Part-BFCL*), vienojoties ar kompetento iestādi, var panākt visu tā turējumā esošo eksaminētāja sertifikātu apvienotu derīguma termiņa pagarinājumu.
- d) Ja *FE(S)* sertifikāta derīguma termiņš ir beidzies, tā turētājs, pirms tas var atsākt *FE(S)* sertifikāta piešķirto tiesību izmantošanu, izpilda b) apakšpunkta 1) punkta un SFCL.445. punkta prasības.
- e) *FE(S)* sertifikāta derīguma termiņu var pagarināt vai sertifikātu var atjaunot tikai tad, ja pretendents ir apliecinājis pastāvīgu atbilstību SFCL.410. punkta prasībām, kā arī SFCL.420. punkta d) un e) apakšpunkta prasībām.